

An Roinn Comhshaoil,
Aeráide agus Cumarsáide
Department of the Environment,
Climate and Communications

Tuarascáil Bhliantúil 2021

An Roinn Comhshaoil,
Aeráide agus Cumarsáide

Clár na nÁbhar

Brollach ón Ard-Rúnaí.....	1
Ár Roinn.....	6
Spríoc 1: A bheith mar ceannaire aitheanta maidir le gníomhú ar son na haeráide.....	8
Struchtúir rialachais den scoth a bhunú chun tacú le gníomhaíocht aeráide.....	10
Éire a chur ar an mbealach le bheith ina ceannaire maidir le dul i ngleic le cliseadh aeráide.....	10
Dul i gcomhairle le gach pobal agus earnáil agus iad a chumhachtú maidir le bealaí a dhearadh agus a sholáthar chun ár spriocanna aeráide a bhaint amach.....	13
Cinntiú go bhfuil an t-aistriú go neodracht aeráide agus athléimneacht cóir agus cothrom, lena n-áirítear leas a bhaint as na deiseanna eacnamaíocha nua a thiocfaidh as.....	14
Cur i bhFeidhm Náisiúnta na Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe.....	14
Spríoc 1 Cás-Staidéar.....	15
Spríoc 2: Ár gcóras fuinnimh a athrú chun todhchaí glan-astaíochtaí nialais a bhaint amach	16
Earnáil fuinnimh na hÉireann a chlaohlú go córas ard-inathnuaite, ísealcharbóin chun astuithe gáis cheaptha teasa a laghdú ar bhealach chuig glanastaíochtaí nialasacha faoi 2050.....	18
Soláthairtí slána iontaofa leanúnacha fuinnimh a chinntiú atá riachtanach chun tacú lenár ngeilleagar agus lenár sochaí ar an mbealach chuig glanastaíochtaí nialasacha.....	22
Spríoc 2 Cás-Staidéar.....	23
Spríoc 3: Aistriú chuig Geilleagar Ciorclach – ár dtimpeallacht a chosaint agus a athshlánú trí úsáid inbhuanaithe acmhainní.....	24
Éire a chur ar an mbealach chun a bheith ina ceannaire san AE agus ar fud an domhain san aistriú chuig Geilleagar Ciorclach, ag tacú le téarnamh glas ar a mbeidh post saibhir agus bunaithe ar phatrúin inbhuanaithe tomhaltais agus táirgthe.....	26
Tacú leis an aistriú Geilleagar Ciorclach, claochlú ár gcóras fuinnimh le haghaidh todhchaí glan astaíochtaí nialasach trí bhainistíocht, cosaint ár n-acmhainní nádúrtha agus soláthar inbhuanaithe na n-amhábhbar riachtanach.....	27
Ár dtimpeallacht a chosaint agus a athchóiriú trí ghiniúint dramháiola a chosc agus a íoslaghdú, saol táirgiúil na n-ábhar agus na dtáirgí a úsáidimid a leathnú, dul i ngleic le coireacht dramháiola agus truailliú agus deireadh a chur le míreanna aonúsáide áirithe.....	29
Acmhainn iascaigh intíre na hÉireann a chosaint agus a bhainistiú go hinbhuanaithe chun fíoracmhainneacht na hearnála a bhaint amach mar chatalaíoch don tsláinte agus don fholláine, don chuimsiú sóisialta agus d'fhorbairt óige.....	30
Spríoc 3 Cás-Staidéar.....	31

Clár na nÁbhar

Spríoc 4: Nascacht agus cumarsáid den scoth a sholáthar.....	32
Nascacht ardchaighdeán a chinntiú le gach áitreabh agus gnó in Éirinn, beag beann ar shuíomh, trí bhearta beartais agus trí chreat rialála a spreagann infheistíocht tráchtála agus trí thionscnaimh faoi stiúir an Rialtais.....	34
Feabhas a chur ar chibearshlándaíl agus ar athléimneacht na gcóras líonra agus faisnéise chun tacú le forbairt an gheilleagair dhigitigh agus chun an caighdeán is airde sa tsábháilteacht ar líne a sheachadadh i dtimpeallacht dhigiteach atá ag athrú go tapa.....	35
Ceannaireacht beartais dhigitigh a sholáthar, an tsochaí dhigiteach a chur chun cinn go náisiúnta agus ar an leibhéal Eorpach agus idirnáisiúnta, ag tiomáint na fiontraíochta digiteach agus na nuálaíochta.....	35
Tacú le An Post le leanúint ar aghaidh ag forbairt mar chuideachta Stáit thráchtála láidir agus dhinimiciúil, ag seachadadh a Phlean Straitéise a léiríonn cuspóirí an Rialtais agus a sheachadann líonra oifigí poist inbhuanaithe náisiúnta a thairgeann raon de sheirbhísí ríomhthráchtála, airgeadais agus Rialtais.....	36
Maoirseacht a dhéanamh ar chreat ceadúnaithe Eircode agus tacú le húsáid mhéadaithe Eircode go háirithe san earnáil phoiblí.....	37
Spríoc 4 Cás-Staidéir.....	38
Spríoc 5: Rialachas agus rialáil aicme is fearr a chinntiú.....	39
Tá creat rialála na hÉireann láidir agus soiléir, ag teacht le hoibleagáidí an AE, leis an gcleachtas idirnáisiúnta is fearr agus cuireann sé cinnteacht, infheistíocht agus inbhuanaitheacht chun cinn, agus é ag seachadadh do dhaoine a bhfuil cónaí orthu in Éirinn.....	41
Tá Comhlachtaí Stáit faoi choimirce na Roinne ag feidhmiú de réir dea-chleachtas rialachais chorparáidigh agus tacaíonn siad leis an Roinn chun a mandáid a sheachadadh.....	42
Cumarsáid agus Seirbhís do Chustaiméirí na Roinne.....	43
Aguisín 1: Reachtaíocht 2021.....	44
Aguisín 2: Tuarascáil um Sholáthar Poiblí Glas 2021.....	47
Aguisín 3: Údaruithe Peitri Liam.....	48
Aguisín 4: Comhlachtaí faoi choimirce na Roinne.....	49

Brollach ón Ard-Rúnaí

MARK GRIFFIN

Tá áthas orm Tuarascáil Bhliantúil 2021 na Roinne Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide a chur i láthair. Is í an Tuarascáil Bhliantúil seo an chéad tuarascáil ar Ráiteas Straitéise na Roinne, **Le Chéile 23** – ina leagtar amach ár bhfís, ár misean, agus ár spriocanna straitéiseacha don tréimhse 2021 go 2023. Is fíís í ár bhfís d'Éirinn atá neodrach ó thaobh na haeráide de, inbhuanaithe agus nasctha go digiteach a mbeidh tionchar bunathraitheach agus dearfach aige ar chaihghdeán maireachtála na ndaoine atá ina gcónaí in Éirinn.

Táimid tiomanta dár n-acmhainn eagraíochtúil a fhorbairt agus infheistíocht a dhéanamh inár bhfoireann chun a chinntiú go bhfuilimid in ann aghaidh a thabhairt ar dhúshlán amach anseo agus a bheith mar chuid d'Éirinn a chur ar chonair fáis inbhuanaithe agus muid ag teacht amach as paindéim COVID-19. In ainneoin tionchar leanúnach na paindéime, lean ár bhfoirne de thiomantas agus gairmiúlacht a léiriú, agus chuir an Roinn roinnt tionscnamh agus comhairliúchán ardhpróifile i gcrích i rith 2021, le formhór na bhfoirne ag obair ón mbaile agus le tinreamh teoranta inár n-oifigí.

In 2021, mar thír, chuireamar go mór lenár n-uaimhian aeráide **a bheith mar cheannaire aitheanta maidir le gníomhú ar son na haeráide (Sprioc 1).**

Síníodh an tAcht um Gníomhú ar son na hAeráide agus um Fhorbairt Ísealcharbóin (Leasú) 2021 ina dhlí i mí Iúil mar a gealladh i gClár an Rialtais. Leis an reachtaíocht shuntasach seo, ceanglaítear ar Éirinn laghdú 51% a dhéanamh ar ár n-astaíochtaí foriomlána gáis cheaptha teasa faoi 2030 ar a dhéanaí, agus glan-astaíochtaí nialais a bhaint amach tráth nach déanaí ná 2050. Chuir foilsiú an Phlean Gníomhaíochta Aeráide 2021 i mí na Samhna bonn faoin uaimhian sin. Liostaítear sa Plean na gníomhartha is gá chun ár spriocanna aeráide a bhaint amach agus leagann sé síos raonta tascacha laghduithe astuithe do gach earnáil den gheilleagar.

Le linn 2021 leanamar ar aghaidh d'**ár gcóras fuinnimh a athrú chun todhchaí glan-astaíochtaí nialais a bhaint amach (Sprioc 2)** agus suas le 80% de leictreachas in-athnuaite a sheachadadh faoi 2030. Thosaigh na chéad tionscadail sa scéim Tacaíochta Leictreachais In-athnuaite ar an gcladach (RESS) 1 ag nascadh leis an eangach agus leictreachas in-athnuaite a ghiniúint. Glacadh bearta suntasacha chun ár sprioc uaimhianach de 5GW gaoithe amach ón gcósta a bhaint amach faoi 2030 trí théarmaí agus coinníollacha a fhoilsiú don chéad cheant RESS Eischósta (beartaithe do dheireadh 2022) agus trí achtú an Achte um Pleanáil Limistéir Mhuirí i mí na Nollag. Leis an Acht is féidir tús a chur leis an réimeas toilithe nua le haghaidh gaoithe amach ón gcósta in 2022. Ceanglaíodh €221.5 milliún in 2021 le maoiniú, níos mó ná riamh, do chlár iarfheistithe cónaithe, lena n-áirítear €109 milliún do scéimeanna tearcrochtana SEAI. Uasghrádaíodh 15,500 teach, suiteáladh breis is 2,000 caidéal teasa agus bhí breis agus 2,100 uasghrádú saor in aisce do theaghlaigh atá i mbaol tearcrochtana fuinnimh.

“In ainneoin tionchar leanúnach phaindéim COVID-19, lean ár bhfoireann ar aghaidh de dhúthracht, tiomantais agus gairmiúlachta a léiriú agus chuir an Roinn roinnt tionscnamh agus comhairliúchán ardphróifile i gcrích le linn 2021.”

Maidir leis **an aistriú go geilleagar ciorclach (Spríoc 3)** baineadh amach garspríocanna suntasacha in 2021 tar éis don Rialtas scéim ghinearálta an Bhille um Gheilleagar Ciorclach a fhaomhadh i mí an Mheithimh agus foilsíú Straitéis Chiorclach an Rialtais Uile i mí na Nollag, rud a chuirfidh Éire mar cheannaire AE sa gheilleagar ciorclach faoi 2030. I mí Iúil chuireamar cosc ar phlaistigh aonúsáide áirithe a chur ar mhargadh na hÉireann trí na Rialacháin um Plaistigh Aonúsáide.

Leanamar de **nascacht agus cumarsáid den scoth a sholáthar (Spríoc 4)** tríd an bPlean Náisiúnta Leathanbhanda. Críochnaíodh nó bhí suirbhéanna ar siúl ar níos mó ná 285,000 áitreabh agus bhí obair dheartha ar siúl nó críochnaithe ar níos mó ná 247,000 áitreabh. Faoi dheireadh 2021, bhí beagnach 270 Pointe Nasctha Leathanbhanda i bhfeidhm agus bhí os cionn 250 acu sin oscailte le haghaidh gnó. Neartaíomar acmhainneacht agus cumas an Ionaid Náisiúnta Cibearshláidála tar éis don Rialtas faomhadh a fháil i mí Iúil le haghaidh líon na foirne a mhéadú faoi thrí beagnach, ó 25 go 70 laistigh de chúig bliana.

Tá baint dhíreach ag an Roinn seo agus a cuid gníomhaireachtaí le seachadadh roinnt de na tosaíochtaí infheistíochta straitéiseacha a shaináithnítear sa Phlean Forbartha Náisiúnta athbhreithnithe, a foilsíodh i mí Dheireadh Fómhair. Léirítear le hinfeistíocht shuntasach de €12.9 billiún thar shaolré an Phlean treisiú ar ról na Roinne chun gníomh radacach aeráide agus cosaint comhshaoil, nascacht den scoth, agus aistriú bunúsach inár n-úsáid acmhainní inbhuanaithe a sheachadadh. Áiríodh dhá thionscadal – tacú le tionscadal athchóirithe ar thailte móna ar mhórsála agus scéim ráthaíochta iasachta um iarfheistiú cónaithe – agus achtú an Bhille um Ghníomhú ar son na hAeráide agus um Fhorbairt Ísealcharbóin (Leasú) 2021 mar bheart athchóirithe i bPlean

Téarnaimh agus Athléimneachta Náisiúnta na hÉireann, arna cómhaoiniú ag saoráid Téarnaimh agus Athléimneachta an AE agus maoiniú ón Státchiste.

Is fothacar iad na samplaí thuas d'éachtaí na Roinne in 2021, a tharla mar gheall ar ár bhfoireann agus an ról mór a imríonn gníomhaireachtaí agus Comhlachtaí Stáit na Roinne chun seachadadh rathúil ár gclár oibre beartais a chinntiú.

In 2022, táim ag tnúth le bheith ag obair leis an Aire Eamon Ryan, na hAirí Stáit Hildegard Naughton agus Ossian Smyth, ár bhfoireann, Comhlachtaí Stáit agus gníomhaireachtaí, agus ár ngeallsealbhoirí ar chur i bhfeidhm leanúnach Le Chéile 23 agus ar ár n-aistriú a neartú chuig Éire atá neodrach ó thaobh na haeráide, inbhuanaithe agus nasctha go digiteach.

Mark Griffin
Ard-Rúnaí

Le Chéile 23

SEACHADADH - FEABHSÚ - CLAOCHLÚ

Ár bhFís

Éire atá neodrach ó thaobh aeráide de, inbhuanaithe agus nasctha go digiteach.

Ár Misean

Déanaimid beartais agus cláir a sheachadadh chun cumhacht a thabhairt do dhaoine, do phobail agus do ghnólachtaí leanúint ar aghaidh ag aistriú chuig cáilíocht beatha níos fearr do na glúnta atá ann faoi láthair agus na glúnta atá le teacht.

SPRIOCANNA STRAITÉISEACHA

- 01** A bheith mar cheannaire aitheanta maidir le gníomhú ar son na haeráide;
- 02** Ár gcóras fuinnimh a athrú chun todhchaí glan-astaíochtaí nialais a bhaint amach;
- 03** Aistriú chuig Geilleagar Ciorclach – ár dtimpeallacht a chosaint agus a athshlánú trí úsáid inbhuanaithe acmhainní;
- 04** Nascacht agus cumarsáid den scoth a sholáthar; agus
- 05** Rialachas agus rialáil aicme is fearr a chinntiú.

Mór-Éachtaí in 2021

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2021

Achtú an Achta um Gníomhú ar son na hAeráide agus um Fhorbairt Ísealcharbóin (Leasú) 2021 lena gcuirtear ceangaltas ar an Rialtas bogadh chuig geilleagar atá athléimneach ó thaobh aeráide de agus atá neodrach ó thaobh na haeráide de tráth nach déanaí ná 2050.

Foilsíú an **Phlean Gníomhaíochta Aeráide 2021** lena soláthraítear plean mionsonraithe chun laghdú 51% a bhaint amach ar astaíochtaí foriomlána gás ceaptha teasa faoi 2030 agus chun astaíochtaí glan-nialais a bhaint tráth nach déanaí ná 2050.

52 tionscadal arna mhaoiniú ón **gCiste um Aistriú Cóir** ag cabhrú le pobail i Lár na Tíre aghaidh a thabhairt ar dhúshlán an aistrithe ghlais agus ag cinntiú nach bhfágтар aon duine ar chúl.

€221.5m faighte do chlár iarfheistithe cónaithe agus pobail i mBuiséad 2021 – an leithdháileadh is airde riamh a thacaíonn le húinéirí tí chun éifeachtúlacht fuinnimh a réadmhaoine a fheabhsú. **€101.3m caite ar scéimeanna iarfheistithe in 2021**

15,457 uasghrádú tí in 2021: coigilteas fuinnimh measta 77 GWh, laghdaigh astuithe CO₂ faoi 21,700 tonna agus laghdaigh billí fuinnimh €9.5 milliún.

4,606 teach uasghrádaithe go caighdeán B2

Os cionn **2,000** caidéal teasa suiteáilte

4,089 suiteáil gréine PV

2,973 uasghrádú saor in aisce do thionscadail líonta tí a bhfuil tearcrochtain fuinnimh orthu.

1049 MW de ghiniúint nua in-athnuaite ón gcéad cheant Scéim Tacaíochta Leictreachais In-athnuaite (RESS) le haghaidh gaoithe agus gréine ar an gcladach

Mór-Éachtaí in 2021

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2021

Téarmaí agus Coinníollacha le haghaidh an chéad cheant RESS Eischósta foilsithe.

Foilsíú **Straitéis Geilleagair Chiorclaigh an Rialtais Uile** a fhágfaidh Éire mar **cheannaire san AE** sa gheilleagar ciorclach faoi 2030.

Rolladh amach **Phlean Náisiúnta Leathanbhanda na hÉireann** le **suirbhéireacht déanta ar 285,000 áitreabh** agus **150,000 áitreabh ag céim na tógála** faoi dheireadh 2021.

Faomhadh an Rialtais chun **an tlonad Náisiúnta Cibearshlándála** a mhéadú ó 25 go 70 foireann laistigh de 5 bliana.

Cosc ar tháirgí plaisteacha aonúsáide áirithe ón margadh in Éirinn trí na Rialacháin um Plaistigh Aonúsáide.

Tá ár 400+ ball foirne freagrach as forbairt beartais, cur i bhfeidhm clár, rialáil agus forfheidhmiú, obair allamuigh oibríochta, bainistíocht conartha agus maoirseacht ar chomhlíonadh agus rialachas. In 2021 bhunaíomar Ag Obair Le Chéile, ár straitéis chorparáideach chun ár n-eagraíocht a bhunathrú chun ár Ráiteas Straitéise a sheachadadh agus ár n-acmhainn eagraíochtúil a fhorbairt agus infheistíocht a dhéanamh inár ndaoine chun a chinntiú go bhfuilimid in ann dul i ngleic le dúshlán amach anseo. D'fhorbraíomar plean chun táirgí insóláthartha a bhaint amach in 2022, lena n-áirítear taifead láidir seachadta a bheith againn; na daoine den scoth atá de dhíth chun rath a bhaint amach a mhealladh agus a choinneáil; a bheith aitheanta mar eagraíocht nua-aimseartha, fhorásach le háiseanna den scoth, bonneagar TFC atá slán agus nua-aimseartha, agus dearadh agus forbairt eagraíochtúil bharrfheabhsaithe; agus an t-athrú cultúir a thiomáint i dtreo eagraíocht chuimsitheach, fhreagrach, chumarsáideach.

Ar feadh cuid mhór de 2021, ar aon dul le comhairle sláinte poiblí, lean foireann na Roinne ag obair ó chian nuair ab fhéidir. De réir mar a tháinig laghdú ar líon na gcásanna COVID-19 i rith míonna an tsamhraidh, rinne Acmhainní Daonna Straitéiseach obair i gcomhairle le hionadaithe foirne agus aonaid ghnó chun filleadh ar an oifig de réir a chéile a phleanáil ar fud láithreacha oibre na Roinne. Forbraíodh treoirlínte agus cuireadh tús leis an bhfillleadh céimnithe an 27 Meán Fómhair 2021. Thosaigh foireann na Roinne ag freastal ar an oifig lá amháin gach seachtain ar bhonn róta, agus iad fós ag cloí leis na rialacha maidir le fadú sóisialta. Ar an drochuair, faoi dheireadh 2021, b'éigean an filleadh céimnithe seo a chur ar sos arís de bharr méaduithe ar chásanna COVID-19, ach bhí an rannpháirtíocht agus an taithí phraiticiúil a fuarthas le linn na tréimhse seo ina cnámh droma suntasach do na tionscnaimh agus na beartais a forbraíodh agus a cuireadh i bhfeidhm ina dhiaidh sin, sa bhliain 2022.

DECC de réir uimhreacha

	2020		2021	
	FTE	100%	FTE	100%
Líon Iomlán Foirne Láthair	396.47	411	435.87	447
Baile Átha Cliath	326.04	338	355.04	364
An Cabhán	36.30	38	42.50	44
Loch Garman	34.13	35	38.33	39
Inscne				
Fireann	215.3	217	237.5	239
Baineann	181.17	194	198.37	208

Dualgas um Chomhionannas agus Cearta Daonna na hEarnála Poiblí

Tá DECC tiomanta do thimpeallacht oibre uilechuimsitheach a sholáthar do chách. Bunaíodh Grúpa Comhionannais, Éagsúlachta agus Cuimsithe na Roinne in 2021 agus é mar aidhm aige ionad oibre cuimsitheach agus éagsúil a chur chun cinn do chách. Is grúpa tras-ionadaíoch é an Grúpa faoi chathaoirleacht beirt bhall foirne. Beidh ról lárnach ag an nGrúpa maidir le fíis na Roinne maidir le cuimsiú, éagsúlacht agus comhionannais a bhrú chun cinn chun spás oibre níos cothroime agus níos cuimsithí a chruthú.

Príomhghníomhartha Straitéiseacha

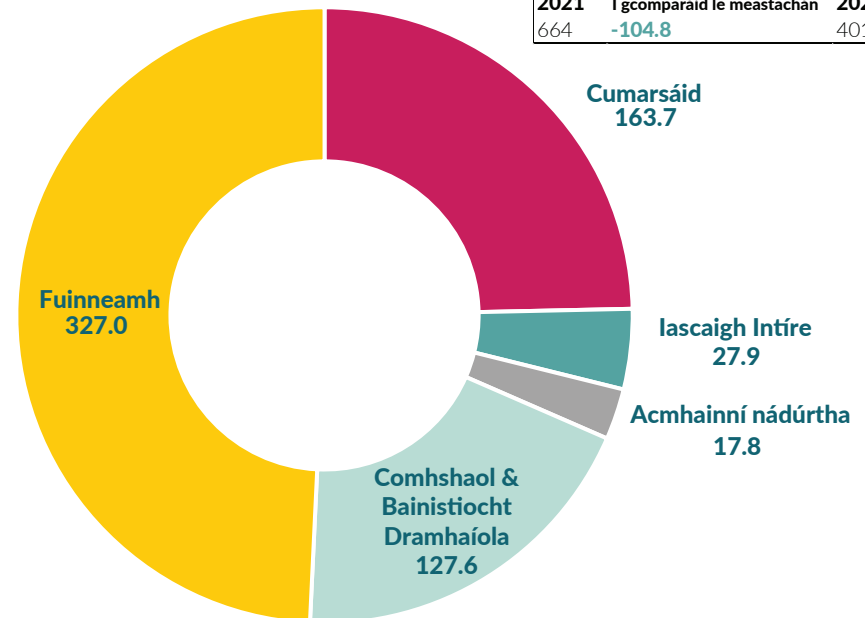
Chun fócas marthanach a chinntiú ar chúig sprioc straitéiseacha na Roinne d'aithníomar naoi gclár tosaíochta, ar a dtugtar ár bPríomhghníomhartha Straitéiseacha (KSA). Is iad na KSAanna seo ná: Ag Obair Le Chéile, Fuinneamh Gaoithe Amach ón gCósta, Leictreachas In-athnuaite, Iarfheistiú Cónaitheach, Slándáil an tSoláthair, An Plean Náisiúnta Leathanbhanda, Cibearshlándáil, An Geilleagar Ciorclach, agus Gníomhú ar son na hAeráide. Chuireamar tús le dearadh tuarascálacha rialta don Bhord Bainistíochta, le forbheathnú ardleibhéil ar an dul chun cinn, ag aithint saincheistanna reatha agus ag teacht chun cinn a bhféadfadh tionchar a bheith acu ar sheachadadh agus na céimeanna is gá a ghlacadh chun na saincheistanna seo a bhainistiú, rud a cheadaíonn measúnú ar cé acu an bhfuil an seachadadh an ghnímh ar an mbóthar ceart nó nach bhfuil.

Acmhainní airgeadais

Seo a leanas an t-aschur airgeadais do 2021:

2021 Toradh €m

Caiteachas iomlán (€m)		
2021	I gcomparáid le meastachán	2020
664	-104.8	401

Spríoc 1

A heith mar cheannaire aitheanta sa ghníomhú ar son na haeráide

Tá na 10 mbliana atá romhainn ríthábhachtach má táimid chun aghaidh a thabhairt ar chliseadh aeráide agus chun todhchaí gheal agus shlán a chinntiú dúinn uile ar an bpláinéad seo, go háirithe ár bpáistí. Táimid tiomanta do laghdú 7% ar an meán in aghaidh na bliana ar ár n-astaíochtaí foriomlána gáis cheaptha teasa faoi 2050 ar a dhéanaí; chomh maith lena chinntiú go dtógaimid athléimneacht ár bpríomhbhonneagair i leith iarmhairtí an athraithe aeráide atá faoi ghlas cheana féin, amhail creimeadh cósta, tuilte agus triomach fada. Cé go mbeidh sé seo dúshlánach agus go mbeidh gá le hathruithe bunúsacha ar ár saolta eacnamaíocha agus sóisialta, tabharfaidh sé deiseanna ollmhóra eacnamaíocha freisin, chomh maith le feabhas a chur ar ár sláinte, ár leas agus ár slándáil. Teastóidh comhairliúchán suntasach, planáil mhionsonraithe, eagrú, agus beartais agus gníomhartha chun an scála seo de laghduithe astuithe a sheachadadh a chuireann ar chumas daoine na hathruithe riachtanacha a dhéanamh ina saol, agus ag an am céanna aistriú cóir chuig pobail inbhuanaithe sa todhchaí a chinntiú.

Goal 1: A bheith mar cheannaire aitheanta sa ghníomhú ar son

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2021

Seoladh **Plean Gníomhaíochta Aeráide 2021** i mí na Samhna.

Tacaíodh le **beagnach 1,100 post díreach agus indíreach faoin gCiste Aistriú Cóir** trí €20m de mhaoiniú deontais agus tionscadail oibríochtúla a ghíaráil maoiniú breise de €10m - 52 tionscadal i gcomhaontuithe deontais i mbliana.

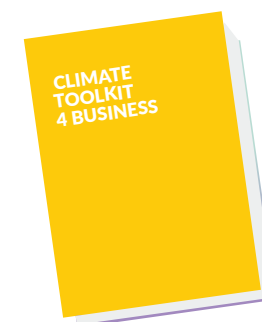
Scéim Athchóirithe na dTailte Móna a chuimsiú sa Phlean Náisiúnta Téarnaimh & Athléimneachta, stóráil 100 milliún tona d'astuithe CO₂ a chosaint, bithéagsúlacht a fheabhsú, 310 post a chruthú.

Seoladh an **Idirphlé Náisiúnta um Gníomhú ar son na hAeráide** i mí an Mhárta chun próiseas marthanach de rannpháirtíocht fhorleathan ar ghníomhú ar son na haeráide a chruthú.

Seoladh €60m de **Chlár Gníomhaíochta Pobail ar son na hAeráide ón gCiste um Gníomhú ar son na hAeráide** i mí na Samhna chun pobail áitiúla a chumasú san aistriú chuig todhchaí glan-astaíochtaí nialasacha.

Seoladh **Climate Toolkit 4 Business** i mí na Nollag, rud a chuireann ar chumas gnólachtaí a ngníomhú ar son na haeráide a bhainistiú.

Goal 1: A bheith mar cheannaire aitheanta sa ghníomhú ar son

Mheas an EPA gur tháinig ardú 6% ar astuithe na hÉireann in 2021 i gcomparáid le 2020, go pointe áirithe mar gheall ar theacht chun cinn COVID-19 agus srianta gaolmhara (tuarascáil réamh-mheastacháin astuithe an EPA (2021-2040)). Is meabhrúchán láidir iad réamh-mheastacháin astuithe an EPA ar na dúshláin atá os comhair na hÉireann agus muid ag iarraidh ár gcuspóir aeráide agus spriocanna astaíochtaí atá uaillmhianach ach atá riachtanach a bhaint amach. Tháinig athrú mór ar ár gcur chuige maidir le gníomhaíocht ar son na haeráide in 2021, nuair a síníodh an tAcht um Ghníomhú ar son na hAeráide agus um Fhorbairt Ísealcharbóin (Leasú) 2021 ina dhlí, agus nuair a foilsíodh an Plean Forbartha Náisiúnta (NDP) agus an Plean Gníomhaíochta ar son na hAeráide 2021 (CAP 2021). Léiríonn siad seo an uaillmhian feabhsaithe atá leagtha amach sa Chlár don Rialtas, lena n-áirítear astaíochtaí na hÉireann a laghdú ina leath faoi 2030 agus muid a chur ar bhealach chun teacht ar astaíochtaí gás ceaptha teasa glan-nialais tráth nach déanaí ná 2050.

Struchtúir rialachais den scoth a bhunú chun tacú le gníomhú ar son na haeráide

Síníodh an tAcht um Ghníomhú ar son na hAeráide agus um Fhorbairt Ísealcharbóin (Leasú) 2021 ina dhlí i mí Iúil ag leagan síos d'Éirinn cosán atá ceangailteach de réir dlí chuig astuithe glan-nialais tráth nach déanaí ná 2050, agus chuig laghdú 51% ar astuithe faoi dheireadh na deich mbliana seo. Cabhróidh an creat neartaithe go suntasach atá ceangailteach ó thaobh dlí a bunaíodh faoin Acht um Aeráid, le spriocanna agus gealltanais shoiléire leagtha síos sa dlí, lena chinntiú go mbainfidh Éire a spriocanna agus a hoibleagáidí náisiúnta, AE agus idirnáisiúnta amach sa ghearrthéarma agus san fhadtéarma.

Tar éis an phróisis atá leagtha amach san Acht, chuir an Chomhairle Chomhairleach um Athrú Aeráide isteach, agus d'fhoilsigh sí i mí Dheireadh Fómhair, an chéad chlár um bhuiséad carbóin atá molta (trí bhuiséad carbóin leantach 5 bliana) leis an Aire. Léiríonn gach buiséad carbóin méid iomlán na ngás ceaptha teasa is féidir a astú sa Stát le linn gach tréimhse 5 bliana, arna thomhas i dtónaí coibhéis dé-ocsaíd charbóin. Is éard is uasteorainn astaíochtaí earnála ann ná uasmhéid na n-astaíochtaí gás ceaptha teasa a cheadaítear in earnáil den gheilleagar le linn gach buiséid charbóin 5 bliana. Tá na buiséid charbóin le leagan faoi bhráid dhá Theach an Oireachtais lena mbreithniú go luath in 2022 agus tiocfaidh siad i bhfeidhm nuair a bheidh siad ceadaithe ag an dara Teach den dá Theach. I gcomhréir leis an Acht Aeráide, a luaithe a bheidh na buiséid charbóin agus na huasteorainneacha astaíochtaí earnálacha tugtha chun críche, cuirfear spriocanna ceangailteacha faoin bPlean Gníomhaíochta ar son na hAeráide 2022 in ionad na spriocanna earnála.

Éire a chur ar an mbealach le bheith ina ceannaire i ngleic le cliseadh aeráide.

Is plean uaillmhianach é an Plean Gníomhaíochta ar son na hAeráide 2021 (CAP 2021), a foilsíodh i mí na Samhna, chun Éire a chur ar chosán níos inbhuanaithe, astaíochtaí a laghdú, geilleagar agus sochaí níos glaine, níos glaise a chruthú agus sinn a chosaint ó iarmhairtí uafásacha an athraithe aeráide. Soláthar leis an bPlean raonta tásca de laghduithe astuithe do gach earnáil den gheilleagar faoi 2030. Leagtar amach ann freisin na gníomhartha is gá chun ár spriocanna aeráide a bhaint amach. Foilsíodh an larscribhinn a ghabhann leis seo, a sholáthair léarscáileanna mionsonraithe cur chun feidhme do gníomhartha, lena n-áirítear amlínte sonracha agus línte soiléire freagrachta as seachadadh, i mí na Nollag.

I mí Aibreáin, bhí an tAire Ryan ina ionadaí ar Éirinn ag Cruinniú Mullaigh Aeráide na gCeannairí a thionóil Uachtarán SAM Joe Biden. Thug an cruinniú mullaigh na 17 ngeilleagar is mó ar domhan agus na hastaí gáis cheaptha teasa le chéile agus chuimsigh sé ceannairí na dtíortha eile atá go háirithe i mbaol tionchair aeráide nó bealaí nuálacha chuig geilleagar glan-nialas a rianú. Bhí an tAire Ryan i gceannas freisin ar an toscaireacht náisiúnta ag COP26 i nGlaschú i mí na Samhna 2021, áit ar fhógair sé €60 milliún de mhaoiniú ón gCiste um Ghníomhú ar son na hAeráide don Chlár Pobail um Ghníomhaíocht ar son na hAeráide. Is é aidhm an chláir seo tacú le pobail agus iad a chumasú chun pobail ísealcharbóin a mhúnlú agus a thógáil.

Arna sheoladh i mí na Nollag, is uirlis ar líne é Climate Toolkit 4 Business, arna chomhfhorbairt ag an Roinn agus ag an Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta, a chabhróidh le gnólachtaí a lorg comhshaoil a laghdú trí fhaisnéis a sholáthar do ghnólachtaí maidir le cleachtais inbhuanaithe agus a gcuid gáis cheaptha teasa. astuithe trí áireamhán carbóin simplí.

Ba í 2021 an chéad bhliain den Scéim Feabhsaithe um Dhíchoimisiúnú, Athshlánú agus Athchóiriú a chosnóidh stóráil 100 milliún tona d'astaíochtaí CO₂, a fheabhsóidh bithéagsúlacht, a chruthóidh 310 post agus a chuirfidh le sprioc na hÉireann maidir le bheith neodrach ó thaobh carbóin de faoi 2050. Bronnadh faomhadh, cuireadh trealamh i bhfeidhm, agus cuireadh tús le bearta athshlánaithe ar ocht gcinn déag de na naoi bportach déag a sainithníodh le haghaidh athshlánúcháin. Áiríodh an scéim i bPlean Náisiúnta Téarnaimh agus Athléimneachta na hÉireann 2021, arna mhaoiniú ag Saoráid Téarnaimh agus Athléimneachta an AE, a infheistíonn €108 milliún i dtreo na scéime le ranníocaíocht bhreise de €18m ó Bhord na Móna.

Comhlánaíodh na bearta i CAP 2021 le hobair in 2021 i réimsí lena n-áirítear cáilíocht an aeir agus truailliú torainn. I gcomhréir le gealltanais sa Chlár don Rialtas an toirmeasc ar Ghual Toiteach a leathnú chuig bailte nua agus, thar théarma an Rialtais bogadh i dtreo cosc iomlán náisiúnta, reáchtáladh comhairliúchán poiblí idir Feabhra agus Márta, ag lorg tuairimí maidir le rialáil bhreise ar úsáid breosla soladach do théamh tí. Fuarthas níos mó ná 3,500 freagra thar gach snáithe den chomhairliúchán, le raon leathan de chur chuige rialála molta do bhreoslaí soladacha. Tar éis breithniú a dhéanamh ar na haighneachtaí a rinne an pobal, saineolaithe sláinte, grúpaí abhcóideachta, an saol acadúil agus an tionscal, forbraíodh creat le haghaidh reachtaíochta agus tá dréachtú na rialachán ar siúl.

I mí Mheán Fómhair, d'fhógair an tAire Ryan na caighdeáin a bheidh i bhfeidhm maidir le breoslaí soladacha do shéasúr teasa 2022/2023 ar aghaidh. Seoladh feachtas cumarsáide poiblí le teachtaireacht lárnach “The ABC of Cleaner Air”, ag spreagadh daoine chun athmhachnamh a dhéanamh ar cheart dóibh tinte a lasadh le haghaidh téamh tí ar chor ar bith, agus aistriú go deonach chuig breoslaí nach bhfuil chomh truaillitheach má lasann siad tinte nó nuair a lasann siad tinte.

Tá infheistíocht agus fairsingiú suntasach déanta le blianta beaga anuas sa Chlár Náisiúnta Monatóireachta um Cháilíocht Aeir Chomhthimpeallaigh, atá á fheidhmiú ag an EPA. I gcomhréir le tiomantas an Chláir an Rialtais chun infheistíocht a dhéanamh inár líonra stáisiún monatóireachta, cuireadh cúig stáisiún eile leis an ngréasán náisiúnta monatóireachta in 2021. Tugann sé seo an t-iomlán go 97, rud a mhéadaíonn cumas samhaltaithe chun soláthar níos cuimsithí, fíor-ama, logánta a sholáthar. eolas ar cháilíocht an aeir don phobal. Lean an Roinn ag tabhairt tacaíochta don athbhreithniú

leanúnach ag an EPA maidir le monatóireacht ar cháilíocht an aeir agus soláthar faisnéise in Éirinn. Áireofar leis an leathnú deiridh ar an ngréasán in 2022 15 stáisiún eile, ag tabhairt gréasán 110 stáisiún, agus a fhreastalóidh chun an bonn fianaise a mhéadú a theastaíonn chun bonn eolais a chur faoi na bearta beartais atá riachtanach chun cáilíocht ár n-aer a fheabhsú.

Chuir Éire nuashonrú ar thuarascáil an Chláir Náisiúnta um Rialú ar Thruailliú Aeir (NAPCP) faoi bhráid an AE i mí an Mhárta tar éis comhairliúcháin phoiblí. Áiríodh leis an tuarascáil NAPCP:

- Forbhreathnú ar an ionchas reatha maidir le comhlíonadh spriocanna na Treorach maidir le Gealltanas Náisiúnta um Laghdú Astuithe (NEC) do gach truailleán.
- Réamh-mheastacháin ar astaíochtaí truailleán ábhartha go dtí 2030.
- Roghanna polasaí, bearta agus gníomhaíochtaí trasna earnálacha, go háirithe sna hearnálacha cónaithe, iompair, talmhaíochta agus fuinnimh, atá dírithe ar astaíochtaí na gcúig thruailleán aeir shonraithe a laghdú.

I mí na Nollag, shínigh an tAire Ryan rialacháin maidir le measúnuithe riosca sláinte torainn le húsáid chun na rioscaí don tsláinte a bhaineann le truailliú torainn in Éirinn a mheas agus a chur in iúl. Soláthraíonn na measúnaithe seo an bonn chun líon na ndaoine a bhíonn ag fulaingt ó éifeachtaí sonracha sláinte de bharr torainn a chainníochtú. Tá raon agus méid na n-iarmhairtí diúltacha sláinte a bhíonn ag torann san Eoraip suntasach, agus is iomaí tionchar a bhíonn acu ar nós crá, suaitheadh codlata, galar iscéimeach croí, básmhaireacht de bharr galar iscéimeach croí agus fiú lagú foghlama i leanaí. Is féidir na measúnuithe riosca sláinte a úsáid freisin chun meastachán a

dhéanamh ar na buntáistí sláinte a bhaineann le hathruithe ar nochtadh mar thoradh ar bheartais a thabhairt isteach, bearta maolaithe i bPleananna Gníomhaíochta Torainn nó tionscnaimh eile. Déanfaidh na torthaí na hiarmhairtí nithiúla ar shláinte a bhíonn ag torann in Éirinn a chainníochtú agus beidh siad éasca le tuiscint ar an bpobal agus páirtithe leasmhara eile. Ina theannta sin, lean an Roinn ar aghaidh ag tacú leis an EPA agus na Comhlachtaí Mapála Torainn araon agus iad ag cumadh an phróisis um Mhapáil Straitéiseach Torainn Bhabhta 4 lena n-áirítear bunú grúpa oibre chun plan cuimsitheach a tháirgeadh chun tacú le seachadadh na Léarscáileanna Torainn Comhshaoil do Bhabhta 4.

Dul i gcomhairle le gach pobal agus earnáil agus iad a chumhachtú maidir le bealaí a dhearadh agus a sholáthar chun ár spriocanna aeráide a bhaint amach.

Sheol an tAire Ryan an Idirphlé Náisiúnta nua ar Ghníomhú ar son na hAeráide a sholáthroidh modh córasach chun rannpháirtíocht ghníomhach a dhéanamh le geallsealbhóirí agus leis an bpobal i ngníomh ar son na haeráide ar fud na hÉireann, chun daoine a chumasú agus a chumhachtú ar leibhéal áitiúil agus náisiúnta. Bhí sé seo bunaithe ar thuairimí breis agus 3,800 ball den phobal, páirtithe leasmhara, agus an earnáil phobail agus dheonach tríd an tsraith Comhráite Aeráide. Bhí na Comhráite Aeráide ar siúl ar líne idir Márta agus Bealtaine .

Thug an tAcht um Ghníomhú ar son na hAeráide agus um Fhorbairt Ísealcharbóin (Leasú) 2021 bonn dlíthiúil do ghníomhú ar son na haeráide san earnáil phoiblí trína cheangal ar gach comhlacht poiblí a gcuid feidhmeanna a chomhlíonadh ar bhealach atá comhsheasmhach lenár n-uaimhian aeráide. Forbraíodh an Sainordú um Ghníomhú ar son na hAeráide agus tá sé ar fáil sa chaibidil Treorú ar Shamplaí san Earnáil Phoiblí de CAP 2021 agus tabharfar isteach é do gach Comhlacht san Earnáil Phoiblí in 2022.

A chinntiú go bhfuil an t-aistriú go dtí an neodracht aeráide agus athléimneacht cóir agus cothrom, lena n-áirítear leas a bhaint as na deiseanna eacnamaíocha nua a thabharfaidh sé.

Tá tiomantas san Acht um Ghníomhú ar son na hAeráide agus um Fhorbairt Ísealcharbóin (Leasú) 2021 aistriú cóir a sheachadadh, ag aithint an leibhéal suntasach athraithe a theastaíonn ó gach earnáil agus ón tsochaí agus nach mór ualach agus tairbhí an aistríthe a dháileadh chomh cothrom agus is féidir. Tá an Rialtas tiomanta d'aistriú cóir sa réigiún Lár Tíre agus tá maoiniú suntasach tiomnaithe aige chun tacú le hoibrithe, cuideachtaí agus pobail a mbíonn tionchar ag dúnadh na stáisiúin chumhachta móna agus deireadh le baint móna ag Bord na Móna. Dirítear ar oibrithe a athoiliúint agus fostaíocht inbhuanaithe a ghiniúint san fhiontraíocht ghlas ar fud an réigiúin.

Bhí glao ar iarratais in 2020 chun tacú le pobail atá ag aistriú go geilleagar ísealcharbóin. Tá tionscadail chistithe éagsúil agus clúdaíonn siad raon deiseanna don réigiún, lena n-áirítear moil fiontraíochta nua, tacú le forbairt gnó áitiúil, tionscadail turasóireachta agus oidhreachta, agus deiseanna don athoiliúint. Bhí comhaontú deontais déanta ag 52 tionscadal ón gCiste Just Transition faoi dheireadh 2021 agus tá a gcuid tionscadal á seachadadh acu. Is é luach iomlán na dtionscadal sa mhodh seachadta ná €30 milliún, le €20 milliún i maoiniú deontais. Tabharfaidh na tionscadail seo €10 milliún de mhaoiniú breise don réigiún agus tacóidh siad le 154 post díreach measta sna heagraíochtaí deontaithe agus 932 post indíreacha, mar atá féintuairiscithe ag na tionscadail. Tá tuilleadh sonraí faoi na tionscadail ar fad ar tugadh tacaíocht dóibh faoin gCiste le feiceáil anseo.

Tá Ciste an AE um Aistriú Cóir deartha chun tacú leis na réigiúin is mó a mbíonn tionchar orthu i mBallstáit an AE chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin a bhaineann le spriocanna aeráide an AE do 2030 a bhaint amach agus neodracht aeráide faoi 2050. I rith 2021, d'oibrigh an Roinn leis an gCoimisiún Eorpach chun bonn fianaise a fhorbairt chun eolas a thabhairt do roghnú tosaíochtaí infheistíochta. Mar chuid den obair seo, bhí rannpháirtíocht fhairsing le páirtithe leasmhara náisiúnta agus réigiúnacha sa réigiún chun eolas a chur ar a gcuid oibre.

Cur i bhFeidhm Náisiúnta na Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe

Tá cur chuige 'Rialtais uile' glactha ag Éirinn chun na Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe (SDGanna) a bhaint amach agus tá freagracht ar gach Aire as spriocanna aonair SDG a bhaineann lena bhfeidhmeanna a chur i bhfeidhm. Tá freagracht iomlán ar DECC as na SDGanna a chur chun cinn, agus as maoirsiú a dhéanamh ar a gcur i bhfeidhm comhleanúnach ar fud an Rialtais. Tá príomhfhreagracht ar an Roinn freisin as spriocanna a bhaineann le roinnt SDGanna, lena n-áirítear Sprioc 7 ar Fhuinneamh, Sprioc 12 maidir le Tomhaltas agus Táirgeadh Inbhuanaithe, le hionchur ón Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta, agus Sprioc 13 maidir le Gníomhú ar son na hAeráide.

D'fhonn bonn a chur faoin bhforbairt ar thosaíochtaí agus gníomhartha don

dara Plean Forfheidhmithe Náisiúnta SDG d'Éirinn, rinneadh athbhreithniú inmheánach ar struchtúir náisiúnta forfheidhmithe agus modhanna rannpháirtíochta na hÉireann agus reáchtáladh próiseas comhairliúcháin a shroich breis agus 5,000 duine.

Forbraíodh gníomhartha molta le cur san áireamh sa Plean bunaithe ar thorthaí an phróisis seo agus tionóladh cruinnithe déthaobhacha ina dhiaidh sin le Ranna Rialtais chun na gníomhartha a fhorbairt a thuilleadh agus a chomhaontú. Le foilsiú in 2022, soláthróidh an dara Plean Forfheidhmithe Náisiúnta d'Éirinn creat láidir chun cur i bhfeidhm SDG a chur chun cinn ar fud an Rialtais.

Spríoc 1 - Cás-Staidéar

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2021

Cé: Údarás Áitiúla

Cad: Clár Oiliúna na nÚdarás Áitiúil um Gníomhú ar son na hAeráide

Cén áit: Ar fud na tíre

Tá Clár Oiliúna na nÚdarás Áitiúil um Gníomhú ar son na hAeráide, atá á mhaoiniú ag an Roinn, á rolladh amach ag Oifig Réigiúnach an Oirthir agus Lár na Tíre um Gníomhú ar son na hAeráide le tacaíocht ó Chomhairle Contae Thiobraid Árann agus ó Ghrúpa Oiliúna Náisiúnta Sheirbhísí an Údarás Áitiúil. Tá sé mar aidhm ag an gclár cumas gníomhaithe ar son na haeráide a fhorbairt chun gníomhaíochtaí na straitéisí/pleananna gníomhaíochta um oiriúnú aeráide a sheachadadh agus chun tús a chur le tionchar dearfach a chur chun cinn ar fud na bhfeidhmeanna agus na ngníomhaíochtaí go léir a dhéanann údarás áitiúla. Méadaíonn an clár feasacht gach ball foirne Údarás Áitiúil ar na dúshláin agus na deiseanna a chruthaíonn an t-athrú aeráide, an ról agus na gníomhartha atá á ndéanamh ag Earnáil an Rialtais Áitiúil agus ról na Foirne Údarás Áitiúil aonair.

Cuimsíonn an Clár Oiliúna um Gníomhú ar son na hAeráide sraith sé cholún oiliúna, gach ceann acu saindeartha agus deartha do spriocghrúpaí sonracha le hÚdarás Áitiúla:

- 1. Ceannaireacht a Chur Chun Cinn** – comhaltaí tofa agus an fhoireann shinsearach
- 2. Feasacht a Mhádú** – foireann uile na n-údarás oifigiúil
- 3. Acmhainneacht a Fhorbairt** – foirne um gníomhú ar son na haeráide
- 4. Aistriú a Chumhachtú** – baill foirne a oibríonn go dlúth le pobail áitiúla, idir riaracháin agus theicniúil
- 5. Gníomh a Sheachadadh** – foireann allamuigh na n-údarás áitiúil
- 6. Beartas a Gníomhú** – grúpaí sainitheanta d'fhoireann údarás áitiúil thar aon limistéir feidhme

Rinne an Clár dul chun cinn suntasach in 2021, le fócas láidir ar oiliúint phearsanta agus ar líne a sholáthar do ghrúpaí éagsúla lena n-áirítear comhaltaí tofa, foirne gníomhaithe ar son na haeráide, foireann laistigh agus lasmuigh ar fud na n-údarás áitiúil go léir. Fuair breis agus 9,000 de bhaill foirne údarás áitiúil oiliúint go pearsanta nó ar líne in 2021 faoin gClár.

Sprioc 2

Ár gcóras fuinnimh a athrú chun todhchaí glan-astaíochtaí nialais a bhaint amach

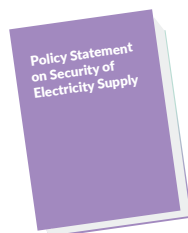
Tugann fuinneamh cumhacht dár saol laethúil sa chaoi ina mairimid sa bhaile, sa chaoi a n-oibrímid i ngnó agus sa chaoi a n-aistrímid daoine agus earraí. Gineann úsáid fuinnimh chun críocha leictreachais, teasa agus iompair beagnach 60% d'astaíochtaí gás ceaptha teasa na hÉireann. Mar sin, beidh gníomh san earnáil fuinnimh ríthábhachtach chun spriocanna aeráide na hÉireann a bhaint amach – go háirithe gealltanas an Rialtais maidir le glan-astaíochtaí nialais faoi 2050. Beidh sé mar aidhm ag an Roinn, mar chuid de leictriú agus dícharbónú an chórais fuinnimh, inbhuanaitheacht, iontaofacht, iomaíochas, agus inacmhainneacht soláthairtí fuinnimh a chinntiú do theaghlaigh, gnólachtaí, pobail agus eagraíochtaí poiblí, atá ríthábhachtach do rathúnas gheilleagar agus shochaí na hÉireann.

Sprioc 2: Ár gcóras fuinnimh a athrú chun todhchaí glan-astaíochtaí nialais a bhaint amach

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2021

Foilsíodh Ráiteas Beartais ar Shlándaíl an tSoláthair Leictreachais i mí na Samhna, inar leagadh amach tiomantas an Rialtais chun cinnteacht an tsoláthair leictreachais a chinntiú do 2.4 milliún teach agus gnó.

Scéimeanna deontais an SEAI - os a chionn €100m caite ar iarfheistiú cónaithe, ar thacaí BER agus ar an gCiste Gníomhaithe Cumarsáide - coigilteas fuinnimh measta 77 GWh - laghdaigh astuithe CO₂ faoi 21,700 tonna - laghdaigh sé billí fuinnimh €9.5 milliún.

15,457 teach uasghrádaithe - uasghrádaíodh 2,973 teach le tearcrochtain fuinnimh - 4,606 aisfheistiú B2 - suiteáladh 2,010 Teaschaidéal.

118 Pobal Fuinnimh Inmharthana nua sa Lónra Pobail um Fhuinneamh Inmharthana - breis is 600 pobal anois.

Suiteáladh breis agus 624,000 méadar cliste faoi dheireadh 2021, agus suiteáladh 380,000 díobh sin in 2021 amháin.

Tuarascáil Bhliantúil 2021 an SEAI ar Fheidhmíocht Éifeachtúlachta Fuinnimh na hEarnála Poiblí - coigilteas príomhfhuinneamh de 4,576 GWh - 848,000 tonna de choigilteas CO₂ - €298 milliún i gcoigilteas costais.

Seoladh Clár Pathfinder d'Atfheistiú Fuinnimh Scoileanna 2021 i mí Aibreáin - cistiú €14m.

Spríoc 2: Ár gcóras fuinnimh a athrú chun todhchaí glan-astaíochtaí nialais a bhaint amach

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2021

Earnáil fuinnimh na hÉireann a aistriú go córas ard-inathnuaite, ísealcharbóin chun astuithe gáis cheaptha teasa a laghdú ar bhealach chuig glanastaíochtaí nialasacha faoi 2050.

Tiocfaidh an spríoc de suas le 80% de leictreachas na hÉireann a sheachadadh ó fhoinsí in-athnuaite faoi 2030, mar atá leagtha amach sa Phlean Forbartha Náisiúnta agus CAP 2021, ó mheascán d'fhoinsí in-athnuaite ar an gcladach agus amach ón gcósta. Áirítear leis sin gealltanais i gClár an Rialtais suas le 5 GW d'fhuinneamh gaoithe amach ón gcósta. Soláthróidh ceantanna faoin Scéim Tacaíochta Leictreachais In-athnuaite Rialta (RESS) leibhéal iomaíochta giniúna leictreachais gaoithe agus gréine ar an gcladach a d'fhéadfadh suas le 2.5 GW de ghréine ar scála greille agus suas le 8 GW de ghaoithe ar an gcladach a bheith i gceist. Tacóidh na ceantanna RESS amach ón gcósta freisin le seachadadh suas le 5 GW de ghiniúint leictreachais in-athnuaite breise amach ón gcósta. Tá gá le Fuinneamh In-athnuaite Amach ón gCósta (ORE) suntasach a fhorbairt thar na deich mbliana atá romhainn chun an spríoc uailmhianach de 80% de leictreachas in-athnuaite a bhaint amach faoi 2030. Mar gheall ar mhórsála agus nádúr sonracha na bhfeirmeacha gaoithe amach ón gcósta, tá ceantanna tiomnaithe ag teastáil ar dtús chun tacú leis. acmhainn fhadtéarmach na teicneolaíochta seo in Éirinn. Tá uailmhianta na hÉireann don earnáil ORE ag brath ar réimeas ceadúnaithe agus rialála a sheachadadh don ORE. Tabharfaidh sé seo cinnteacht do thionscnóirí tionscadail agus soláthróidh sé bealach chun an infheistíocht riachtanach in ORE a bhaint amach.

Cheadaigh an Rialtas creat nua do chóras tarchurtha leictreachais na hÉireann amach ón gcósta sa todhchaí i mí Aibreáin, agus déantar foráil ann d'fhorbairt, d'oibriúchán agus d'úinéireacht eangaí amach ón gcósta. Cinnteoidh sé seo gur féidir leis an gcóras tarchurtha leictreachais ar tír mór 5 GW d'fhuinneamh in-athnuaite amach ón gcósta a chomhtháthú faoi 2030. Chuir an Roinn go mór le forbairt an Achta um Pleanáil Limistéir Mhuirí 2021, faoi stiúir an Aire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta, a achtaíodh. i mí na Nollag. Soláthraíonn an reachtaíocht creat rialála nua-aimseartha, cothrom le dáta a chumasóidh forbairtí ORE thar theorainneacha an chórais urthrá reatha agus a réitíonn an bealach d'Éirinn a spriocanna de 5 GW gaoithe amach ón gcósta a bhaint amach faoi 2030 agus ina dhiaidh sin. I dteannta a chéile, chuir an Roinn obair shuntasach chun cinn ar dhearadh an chórais toilithe nua ORE, réidh le cur i bhfeidhm in 2022. Reáchtáladh comhairliúchán poiblí ar dhréacht-thearmaí agus coinníollacha RESS (ORESS) idir Deireadh Fómhair agus Nollaig agus fuarthas 158 freagra. Eiseofar freagra ar an gcomhairliúchán sa dara ráithe de 2022, agus tá an chéad cheant RESS Eischósta sceidealaithe do R4 2022.

Cuireadh tús le hobair in 2021 ar an bPlean Forbartha um Fuinneamh In-athnuaite Amach ón gCósta (ORED II) a dhéanfaidh an cumas fuinnimh in-athnuaite amach ón gcósta i limistéar muirí na hÉireann a chainníochtú. Cuirfidh ORED II bonn fianaise ar fáil freisin chun na limistéir is oiriúnaí d'fhorbairt inbhuanaithe fuinnimh in-athnuaite amach ón gcósta a shainaitheint agus áireofar leis measúnú ar ghníomhaíochtaí muirí eile agus bithéagsúlacht muirí. Tá an Roinn i gceannas ar athbhreithniú cuimsitheach ar shonraí faoi limistéar muirí na hÉireann chun bonn fianaise a sholáthar le haghaidh measúnú a dhéanamh ar limistéir atá oiriúnach do ORE i ndiaidh 2030. Tá

ailtireacht rialaithe bunaithe chun dul i ngleic le príomhpháirtithe leasmhara agus saineolas. Reáchtáladh an chéad chruinniú de Ghrúpa Stiúrtha OREDP II i mí Mheán Fómhair agus tá Grúpa Sonraí agus Eolaíoch OREPD II ag teacht le chéile go rialta ó Mheán Fómhair freisin. Cuirfear tús le hobair ar an Measúnú Straitéiseach Comhshaoil (SEA) agus ar an Measúnú Cuí (AA) le haghaidh OREDPII i R1 2022.

Reáchtáladh an chéad cheant Scéim Tacaíochta Leictreachais In-athnuaite (RESS) do thionscadail ghaoithe agus gréine ar an gcladach in 2020 le 63 tionscadal, lena n-áirítear seacht dtionscadal pobail (cúig thionscadal gréine agus dhá thionscadal ghaoithe), ag dul ar aghaidh trí gharspriocanna seachadta in 2021 arb ionann é agus 1049 MW comhcheangailte nua. giniúint in-athnuaite. Cheadaigh an Rialtas dearadh na dtéarmaí agus na gcoinníollacha don dara clár ama ceantála in-athnuaite ar tír mór agus cuireadh tús leis an bpróiseas ceantála i mí na Samhna. Cuireadh tús le dearadh agus pleanáil tosaigh do RESS 3 in 2021 agus foilsíodh sceideal ceantanna don todhchaí do na trí bliana amach romhainn i mí na Nollag i gcomhréir le gealltanais an CAP athbhreithnithe 2021.

Bhuaigh an Scéim Tacaíochta Leictreachais In-athnuaite (RESS) Gradam Sármhaitheasa agus Nuálaíochta na Státseirbhíse 2021 sa chatagóir Sármhaitheas i nDearadh agus i bhFeidhm Beartais.

Chuir an Roinn sraith de Phrionsabail Dea-Chleachtais do Chistí Tairbhe Pobail ar fáil a threoróidh na páirtithe leasmhara go léir maidir leis an gcaoi ar cheart na cistí seo a riar agus a úsáid chun an leas is fearr a bhaint as na pobail áitiúla. D'fhorbair an SEAI Clár Náisiúnta Sochair Phobail in 2021 a leagfaidh amach na cistí seo agus a thaispeánfaidh na tairbhí do phobail áitiúla ar fud na tíre.

In 2021, suiteáladh 16.5 MW de ghrianghréasán PV, comhdhéanta de 4,078 suiteáil tacaíthe ag deontais ón SEAI, rud a shábháil 4,339 tonna d'astuithe CO₂. Tá fás láidir tagtha ar an Scéim PV Gréine i 2021 agus mhéadaigh iarratais nua ó 3,620 in 2020 go 7,015 in 2021, méadú 94%, agus tá méadú 41% tagtha ar líon na suiteálacha tacaíthe ó 2,916 go 4,078.

Cheadaigh an Rialtas an Scéim Tacaíochta Micrea-ghiniúna i mí na Nollag. Leis an scéim, le buiséad iomlán de €96.1m, beifear in ann suas le 380MW de chumas giniúna in-athnuaite nua a úsáid. Cuirfear tús le tabhairt isteach céimnithe tacaíochtaí in 2022 le deontais chaipitil d'iarratasóirí intíre agus d'iarratasóirí neamhtheaghlaigh suas go dtí suiteálacha 6.0kW, agus taraif easpórtála d'iarratasóirí móra neamhthí. Chuir an Roinn dearadh creata cuimsithí chun cinn do ghiniúint micreascála agus mionscála in Éirinn. Is éard atá i gceist leis an gcéad chéim den chreat seo ná an taraif Ráthaíochta Onnmhairithe Glan (CEG) a thabhairt isteach. Beidh an taraif CEG ar fáil do mhicrea-ghineadóirí agus do ghineadóirí mionscála in Éirinn a ligfidh dóibh íocaíocht a fháil óna soláthraí leictreachais as gach leictreachas in-athnuaite breise a easpórtálann siad chuig an eangach. Léireoidh an luach saothair seo luach margaidh an leictreachais.

Leag Clár an Rialtais agus CAP 2021 spriocanna uailmhianacha amach chun 500,000 teach a aisfheistiú chuig Rátáil Fuinnimh Foirgnimh B2 (nó a choibhéis costais is fearr), agus chun 400,000 caidéal teasa a shuiteáil chun córais téimh reatha a athsholáthar faoi 2030. Is ionann é sin agus thart ar 30% den stoc tithíochta agus tá sé ar cheann de na cláir iarfheistithe is uailmhianaí ar fud an domhain. Mar thoradh an athbhreithniú ar an bPlean Forbartha Náisiúnta (NDP) bhí tiomantas airgeadais gan fasach chun tacú le baint amach

spriocanna iarfheistithe an Rialtais. Leagtar amach sa Phlean Náisiúnta Iarfheistithe nua, a foilsíodh mar chuid de CAP 2021, conas a sholáthróidh an Rialtas a spriocanna uaimhianacha iarfheistithe. Sainaithníodh sa Phlean Gealltanas Státchiste €8 billiún go dtí 2030 chun tacú le húinéirí tí a dtithe a uasghrádú trí scéimeanna deontais fuinnimh baile an SEAI lena n-áirítear uasghrádú fuinnimh in aisce do theaghlaigh atá i mbaol tearcrochtana fuinnimh. Tá sé deartha chun aghaidh a thabhairt ar bhacainní ar iarfheistiú thar cheithre phríomhcholún: éileamh agus gníomhaíocht a thiomáint; maoiniú agus cistiú; slabhra soláthair, scileanna, agus caighdeán; agus rialachas. I gcás gach colúin, sainaithníodh bacainní agus cuireadh beartais, bearta agus bearta faoi cheangal ama i bhfeidhm chun aghaidh a thabhairt orthu.

Mar chuid de thionscnaimh an Rialtais chun caipiteal príobháideach a shlógadh agus chun samhlacha airgeadais a fhorbairt atá oiriúnach do raon leathan de ghrúpaí sealbhóirí tí, lean an Roinn le Scéim Ráthaíochta lasachta um Iarfheistiú Cónaithe a chur chun cinn in 2021. Is í aidhm na scéime ná rochtain ar airgeadas ar chostas íseal a fheabhsú chun infheistiúocht in uasghráduithe fuinnimh tí a dhéanamh níos inacmhainne do theaghlaigh. Áiríodh an scéim seo i bPlean Náisiúnta Téarnaimh agus Athléimneachta na hÉireann, arna chómhaoiniú ag Saoráid Téarnaimh agus Athléimneachta an AE agus ag an Státchiste.

Rinneadh dul chun cinn suntasach in 2021. Gealladh an chistíocht ba mhó riamh de €221.5 milliún in 2021 do chlár iarfheistithe cónaithe, lena n-áirítear €109 milliún do scéimeanna tearcrichtana fuinnimh an SEAI.

Bhí tionchar diúltach ag COVID-19 ar ghníomhaíocht iarfheistithe cónaithe arís in 2021, agus cuireadh stop leis an ngníomhaíocht idir Eanáir agus Aibreán. Ina ainneoin sin, críochnaíodh breis agus 15,500 uasghrádú tí (lena n-áirítear 4,089 suiteáil PV gréine):

- Díobh seo, uasghrádaíodh 4,600 teach go caighdeán B2
- Suiteáladh breis agus 2,000 caidéal teasa agus
- Rinneadh uasghrádú saor in aisce ar bhreis is 2,100 do theaghlaigh a bhfuil tearcrochtain fuinnimh orthu faoi na Scéimeanna Tithe Níos Teo agus Teasa & Folláine.

I mí Iúil, d'fhoilsigh an SEAI Tuarscáil Chomhairleach BER nua, príomhuirlis chun uasghráduithe fuinnimh tí agus foirgnimh a spreagadh agus chun tacú leo. D'fhás an Líonra Pobail um Fhuinneamh Inbhuanaithe go breis is 600 Comhphobal in 2021, agus tháinig 118 Comhphobal Fuinnimh Inmharthana (SECanna) nua isteach sa Líonra ag sárú sprioc an SEAI de 100 SEC nua.

Rinneadh dul chun cinn ar Scéim nua um Oibleagáid um Éifeachtúlacht Fuinnimh a fhorbairt in 2021, le comhairliúchán poiblí ar siúl i mí an Mhárta agus foilsíodh na freagraí i mí Dheireadh Fómhair. Athdhearadh an scéim nua chun ailíniú níos dlúithe a dhéanamh le gealltanais Chlár an Rialtais maidir le héifeachtúlacht fuinnimh, go háirithe maidir leis an earnáil chónaitheach, agus mar sin tacú níos fearr le seachadadh uaimhian agus spriocanna fuinnimh agus aeráide níos leithne na hÉireann. Tabharfar isteach reachtaíocht nua don scéim athdheartha in 2022.

Comh-mhaoiníonn an Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide agus roinnt comhpháirtithe an Clár Aisfheistithe Comhpháirtíochta Pathfinder Earnála Poiblí agus tá sé á riar ag an SEAI. I measc na gcomhpháirtithe reatha tá an Roinn Oideachais, an tÚdarás um Ard-Oideachas, Oifig na nOibreacha Poiblí (OOP), Údarás Áitiúla agus Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte. Díritear ar thosaíocht a thabhairt d'iarfheistiú domhain le réitigh teasa in-athnuaite chun spriocanna 2030 maidir le laghdú astuithe agus éifeachtúlacht fuinnimh a bhaint amach. Maidir leis an mbliain 2021, thug an Roinn maoiniú de bhreis is €14m don Chlár a thacaigh le huasghráduithe ar bhreis is 100 foirgneamh poiblí.

Rinneadh athbhreithniú agus athsheoladh ar an gclár Sármhaitheasa i nDearadh um Éifeachtúlacht Fuinnimh (EXEED) go luath in 2021, le feabhsú suntasach maidir le tacú le laghduithe níos doimhne ar astuithe agus le timthriallta próiseála agus ceadaithe níos éifeachtaí. Ó athsheoladh é in 2021, tá suim shuntasach tarraingthe aige agus tá píblíne láidir de thionscadail a bhfuil tionchar acu forbartha a thiocfaidh in aibíocht do thacaíocht infheistíochta in 2022 agus ina dhiaidh sin. Tá os cionn 70 tionscadal Chéim 1 ar siúl anois, a chlúdaíonn úsáideoirí fuinnimh suntasacha de níos mó ná 4,000 GWh, thar príomhearnálacha mar Stroighne, Bia agus Deoch, agus Cógaisíocht.

Sheol an SEAI an Scéim Tacaíochta d'Iniúchtaí Fuinnimh (SSEA) i mí Iúil. Soláthraíonn an scéim tacaíocht do FBManna chun iniúchtaí fuinnimh a dhéanamh agus dá bhrí sin spreagtar iad chun na bearta coigilte fuinnimh a sainiú a chur i bhfeidhm. Glacadh go suntasach leis an SSEA agus eisíodh os cionn 100 dearbhan go dtí deireadh mhí na Nollag 2021. Mhéadaigh líon na gcuairteanna ar an gcuid SME de shuíomh Gréasáin an SEAI ó mheánmhéid de 300 i R1/R2 2021 go breis agus 1,500 faoi dheireadh na bliana.

Soláthairtí slána iontaofa leanúnacha fuinnimh a chinntiú atá riachtanach chun tacú lenár ngeilleagar agus lenár sochaí ar an mbealach chuig glanastaíochtaí nialasacha.

D'fhoilsigh an Roinn Ráiteas Beartais ar Allmhairiú Gáis Fhraiceáilte i mí na Bealtaine, inar leagadh amach nach bhfuil an Rialtas ag tacú le hallmhairiú gás briste agus tá sé tiomanta do ráiteas beartais a fhorbairt chun an cur chuige sin a bhunú. Áiríodh na mórphointí seo a leanas sa Ráiteas Beartais:

- go dtí go mbeidh toradh ar athbhreithniú ar shlándáil an tsoláthair fuinnimh ar chórais leictreachais agus gáis nádúrtha na hÉireann atá á dhéanamh ag an Roinn, ní bheadh sé cuí go gceadófaí forbairt aon chríochfoirt GNL in Éirinn ná go leanfaí ar aghaidh leis.
- oibreoidh an Rialtas le Stáit Eorpacha atá ar aon intinn leo chun athruithe ar dhlíthe fuinnimh na hEorpa a chur chun cinn agus chun tacú leo – go háirithe an t-athbhreithniú atá le teacht ar Threoir Gáis agus ar Rialachán Gáis an Aontais Eorpaigh – ionas go bhféadfar srian a chur le hallmhairiú gáis fhraiceáilte.
- oibreoidh an Rialtas le comhpháirtithe idirnáisiúnta chun deireadh a chur le fraiceáil de réir a chéile a chur chun cinn ar leibhéal idirnáisiúnta laistigh den chomhthéacs níos leithne de chéimniú amach eastóscadh breosla iontaise.

Lean an Roinn de bheith ag obair leis an gCoimisiún um Rialáil Fóntas (CRU) i gcomhar le EirGrid chun clár gníomhaíochtaí a sheachadadh chun slándáil ár soláthar leictreachais a chinntiú sna geimhrí amach romhainn. Foilsíodh Ráiteas Beartais ar Shlándáil an tSoláthair Leictreachais inar leagadh amach tiomantas an Rialtais chun cinnteacht an tsoláthair leictreachais a chinntiú do 2.4 milliún teach agus gnó ar fud na hÉireann. Chinn an Rialtas gur tosaíocht náisiúnta í forbairt na giniúna traidisiúnta nua (lena n-áirítear giniúint le breosla gáis agus giniúint le breosla gásola/driogáit) agus gur cheart é a cheadú agus tacú léi chun slándáil an tsoláthair leictreachais a chinntiú agus chun an sprioc de suas le 80% in-athnuaite giniúint leictreachais in-athnuaite faoi 2030 a éascú.

Is é buneilimint an chláir seo soláthar breis is 2000MW de ghléasra solúbtha gás-bhreoslaithe, ag soláthar acmhainn mhargaidh marthanach agus éifeachtach, solúbthacht bhreise chun tacú lenár spriocanna in-athnuaite 2030 agus ag cinntiú cinnteacht soláthair sa mheántéarma agus san fhadtéarma. Tógann an ráiteas beartais ar bheartais atá leagtha amach sa PFN agus i CBT 2021 agus tá sé mar chuid de raon gníomhartha atá á nglacadh chun slándáil an tsoláthair leictreachais in Éirinn a fheabhsú agus a chinntiú.

Chríochnaigh an SEAI an Measúnú Cuimsitheach Náisiúnta ar an bhféidearthacht maidir le comhghiniúint ardéifeachtúlachta agus téamh agus fuarú ceantair éifeachtach a chur i bhfeidhm, a cuireadh faoi bhráid an Choimisiúin Eorpaigh i mí Iúil.

Ina theannta sin, d'fhorbair an SEAI Staidéar Náisiúnta Teasa ar iarratas ón Roinn. Tháirg an Staidéar Teasa roinnt tuarascálacha inar sonraíodh roghanna chun na hearnálacha téimh agus fuaraithe in Éirinn a dhíchárbónú go dtí 2050. Tacaíonn CAP 2021 le leathnú ar théamh ceantair, rud a mhéadóidh leibhéal chomphord i Nocht an Measúnú Cuimsitheach Náisiúnta ar an bPoitéinseal do

Théamh agus Fuarú Ceantair, a chríochnaigh an SEAI i mí Lúnasa, go raibh poitéinseal níos mó ann do théamh ceantair ar fud na tíre ná mar a measadh roimhe seo. Críochnaíodh comhairliúchán tosaigh ar thabhairt isteach Oibleagáide Teasa In-athnuaite i Ráithe 4 2021. Tá obair ag dul ar aghaidh ar athbhreithniú na n-aighneachtaí a fuarthas agus táthar ag súil go ndéanfar cinneadh maidir le hoibleagáid den sórt sin a thabhairt isteach go luath in 2022.

Spríoc 2 - Cás-Staidéar

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2021

Cé: Scoil Náisiúnta Chorna an Bhulla

Cad: Clár Pathfinder SEAI um Aisfheistiú Fuinnimh Scoileanna

Cén áit: Baile Átha Luain, Co. Ros Comáin

Roghnáíodh Scoil Náisiúnta Chorna an Bhulla trí Chlár Pathfinder na hEarnála Poiblí 2021 chun dul faoi iarfheistiú domhain. Tá an clár Pathfinder ag triail réitigh aisfheistithe agus teasa in-athnuaite níos doimhne anois. Díríonn an cur chuige seo ar dhul i ngleic le dícharbónú éileamh teirmeach i dtreo spriocanna 2030 na hÉireann agus leagann sé amach cosán i dtreo glanastaíochtaí nialais tráth nach déanaí ná 2050.

Rinneadh measúnú cuimsitheach ar an scoil chun bearta uasghrádaithe oiriúnacha a aithint. Ba ghá dóibh seo luach a chur ar fáil don scoil agus don fhoghlaim cláir araon. I measc na n-uasghráduithe fabraice a rinneadh ar an scoil bhí insliú ballaí seachtracha fhoirgneamh 1983 a chur i bhfeidhm agus balla cuas an tsínidh in 2011 a phumpáil agus ardleibhéal uasghrádaithe aerdhíonachta timpeall na bhfuinneog agus na ndoirse go léir san fhoirgneamh agus athsholáthar na ndoirse seachtracha uile san fhoirgneamh. Áiríodh le huasghráduithe meicniúla agus leictreacha suiteáil córas soilsithe LED le áitíocht agus rialú solas an lae, córas Gréine PV, agus Córas Bainistíochta Fuinnimh Foirgnimh.

Measure	Pre-Works Status	Post-Works Status	Savings
Energy Consumption	251,315 kWh	138,226 kWh	113,089 kWh*
Carbon Emissions	52 tCO ₂	23 tCO ₂	29 tCO ₂ *
Building Energy Rating	C1	B1	
Heat Loss	95 W/m ²	53 W/m ²	42 W/m ²
Heating System Type	Oil fired boiler	Air source heat pump and low temperature distribution system	
Solar PV	0kWp	6kWp	

* Is iad seo na coigiltis fuinnimh agus astuithe bliantúla measta a bhain an tionscadal seo amach. Deimhneofar na figiúirí tar éis bliana iomlán áitíochta.

Spríoc 3

Aistriú chuig Geilleagar Ciorclach: Ár dtimpeallacht a chosaint agus a athshlánú trí úsáid inbhuanaithe acmhainní

Teastóidh claochlú ar an mbealach a tháirgeann agus a n-úsáidimid earraí agus ar an gcaoi a ndéanaimid ár n-acmhainní nádúrtha a chosaint agus a bhainistiú chun ár spriocanna gníomhaithe aeráide a bhaint amach. Ní sholáthróidh laghduithe astuithe carbóin bunaithe ar shamhail tomhaltais líneach ‘gnó mar is gnách’ na laghduithe astuithe a theastaíonn uainn. Ní féidir le hiarrachtaí gníomhaithe aeráide díriú ar aistriú ó bhreoslaí iontaise i dtreo fuinneamh in-athnuaite, lena n-áirítear geoiteirmeach agus arna fhorlíonadh le bearta éifeachtúlachta fuinnimh, ach dul i ngleic le 55% de na hastaíochtaí. Tagann an 45% eile ónár bpatrúin agus córais reatha táirgthe agus úsáid acmhainní. Mar sin, níos lú ‘stuíf’ a dhéanamh; Tá ról lárnach ag ‘stuíf’ le níos lú acmhainní a dhéanamh agus ár n-acmhainn nádúrtha a bhainistiú go hinbhuanaithe – croílár an gheilleagair chiorclaigh – i gníomhaíocht aeráide agus i bhfeabhsú staid ár gcomhshaol.

Spríoc 3: Aistriú chuig Geilleagar Ciorclach

- Ar dtimpeallacht a chosaint agus a athshlánú trí úsáid inbhuanaithe acmhainní

Seoladh Straitéis Gheilleagair Chiorclaigh uile-Rialtais i mí na Nollag chun Éire a shuíomh mar cheannaire AE sa gheilleagar ciorclach faoi 2030.

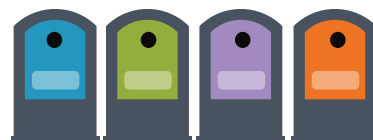
Foilsíodh **Rialacháin maidir le Plaistigh Aonúsáide** i mí Iúil - ag toirmeasc táirgí plaisteacha aonúsáide áirithe in Éirinn.

Treochlár beartais nua le haghaidh iascaigh intíre ag díriú ar chaomhnú agus ar bhainistiú inbhuanaithe na hacmhainne lómhara náisiúnta seo.

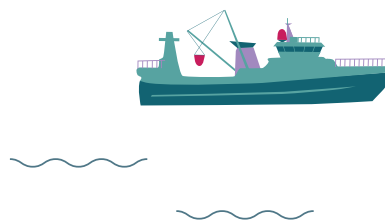
€20 milliún caite faoin Scéim Deontais Feabhsúcháin Líonta Talún chun measúnú riosca a dhéanamh agus chun **70 láithreán líonta talún** a fheabhsú ar fud 21 údarás áitiúil chun an comhshaol agus sláinte an duine a chosaint.

Plaistigh bhoga a áireamh ar an liosta caighdeánaithe náisiúnta míreanna atá inghlactha sa bhosca bruscair athchúrsála tirim measctha.

Os cionn **1,300 bosca bruscair nua** agus breis is **400 araid chliste suiteáilte** mar chuid de **thacaí frithbhruscair €5m**.

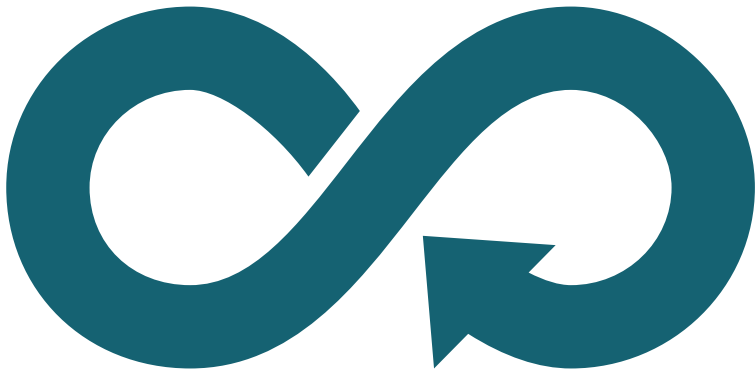
INFOMAR: Mapáil 8,483 ciliméadar cearnach do chur i gcrích ar 69% de chlár náisiúnta mapála ghrinneall na farraige.

Clár Tellus: **9,080 ciliméadar cearnach** le haghaidh **82%** de shuirbhéireacht gheoifisiceach aerbheirthe na hÉireann a chríochnú.

Spríoc 3: Aistriú chuig Geilleagar Ciorclach - Ár dtimpeallacht a chosaint agus a athshlánú trí úsáid inbhuanaithe acmhainní

Is malairt é an Geilleagar Ciorclach ar an bpríomhshamhail eacnamaíoch líneach 'tógáil-déanamh-dramhail'. Teastaíonn aistriú chuig geilleagar ciorclach chun spriocanna gníomhaíochta aeráide na hÉireann a bhaint amach a chosnaíonn agus a athchóiríonn ár gcomhshaol trí úsáid inbhuanaithe acmhainní, toisc go dtagann 45% d'astuithe domhanda ó chórais reatha táirgthe agus tomhaltais acmhainní. Ba é an dúshlán a bhí le sárú ag Éirinn ná beartas nó creat a chruthú a aistródh fócas ó bhonn ar ais go dtí tús shaolré an táirge, chun díriú ar dhramhaíl a chosc agus a dhearadh, agus chun éifeacht a thabhairt ar athrú iompraíochta ag leibhéal an duine aonair, an teaghlach agus an ghnó. Tá an beartas seo leagtha amach i bPlean Gníomhaíochta Dramhaíola an Rialtais do Gheilleagar Ciorclach, agus i Straitéis Geilleagair Ciorclach an Rialtais Uile.

Éire a chur ar an mbealach chun a bheith ina ceannaire san AE agus ar fud an domhain san aistriú go Geilleagar Ciorclach, ag tacú le téarnamh glas ar mhórán post bunaithe ar phatrúin inbhuanaithe tomhaltais agus táirgthe.

Cheadaigh an Rialtas scéim ghinearálta an Bille um Gheilleagar Ciorclach 2021 i mí an Mheithimh agus rinneadh an próiseas grinnscrúdaithe réamhrechtach sular foilsíodh é go luath in 2022. Nuair a achtófar é, cinnteoidh an Bille go mbeidh rochtain ag gach teaghlach ar sheirbhísí dramhaíola leithscartha agus go n-úsáideann siad iad agus go spreagfar iad an earnáil tráchtála chun deighilt dramhaíola a mhéadú, chomh maith le huirlisí nua a sholáthar d'údaráis dramhaíola chun dul i ngleic le dumpáil mhídhleathach. Forálann an Bille freisin d'athchumrú an Chiste Comhshaoil le bheith ina Chiste Geilleagar Ciorclach na hÉireann, atá imfhálaithe chun tacú le tionscadail agus le tionscnaimh comhshaoil agus geilleagair chiorclaigh.

Cheadaigh an Rialtas an chéad Straitéis Ciorclach de chuid an Rialtais Uile na hÉireann agus seoladh í i mí na Nollag. Ba chloch mhíle shuntasach é an chéad atriall seo den Straitéis Geilleagair Ciorclaigh in aistriú na hÉireann i dtreo ciorclacht níos fearr. In éineacht leis an Straitéis, d'fhorbair an EPA Clár Geilleagar Ciorclach nua, a seoladh freisin i mí na Nollag. Beidh an clár nua seo ina fhórsa tiomána in aistriú na hÉireann chuig geilleagar ciorclach ag gnólachtaí, ag sealbhóirí tí agus ag an earnáil phoiblí.

Seoladh an chéad Scéim Deontais Nuálaíochta um Gheilleagar Ciorclach, a bhfuil sé mar aidhm aici cumas agus feasacht a ardú ar an nGeilleagar Ciorclach in Éirinn. Leithdháileadh €490,000 ar 10 dtionscadal in 2021 agus tá sé beartaithe rochtain agus maoiniú na scéime deontas a mhéadú in 2022.

D'oibrigh an Roinn go dlúth leis an Oifig um Sholáthar Rialtais (OGP) agus leis an nGníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil (EPA) chun Soláthar Poiblí Glas (GPP) a fhorbairt agus a leathnú ar fud na hearnála poiblí in Éirinn. D'fhoilsigh an EPA Treoir SPG don Earnáil Phoiblí a nuashonraíodh go hiomlán agus a leathnaíodh go suntasach, ar uirlis fhíorluachmhar í le húsáid ar fud na hearnála poiblí. I rith 2021, chuir an EPA clár oiliúna SPG ar fáil d'oifigigh phoiblí freisin.

Tacú leis an aistriú Geilleagar Ciorclach, claochlú ár gcóras fuinnimh le haghaidh todhchaí glan astaíochtaí nialasach trí bhainistíocht, cosaint ár n-acmhainní nádúrtha agus soláthar inbhuanaithe na n-amhábharr riachtanach.

Tugadh bonn reachtúil do ghealltanais i gClár an Rialtais deireadh a chur le heisiúint ceadúnas nua chun gás a thaiscéaladh agus a eastóscadh ar an mbonn céanna leis an gcinneadh a ghlac an Rialtas roimhe seo in 2019 maidir le taiscéaladh agus eastóscadh ola trí leasú a dhéanamh ar an Acht um Fhorbairt Pheitriam agus Mianraí Eile 1960 tríd an Acht um Ghníomhú ar son na hAeráide agus um Fhorbairt Ísealcharbóin (Leasú) 2021. Leanadh le rialáil agus maoirseacht ar Thionscadal Díchoimisiúnaithe Limistéar Chionn tSáile ar feadh 2021 agus tá iarratas ar thoilíú chun na píblínte agus na cáblaí nasctha a dhíchoimisiúnú i rith na bliana agus tá sé á bhreithniú faoi láthair.

Bhí comhairliúchán poiblí ar siúl ó Iúil go Deireadh Fómhair ar an Dréacht-Ráiteas Beartais ar Thaiscéalaíocht agus Mianadóireacht Mianraí in Éirinn agus ar an Tuarascáil Chomhshaoil ar Mheasúnú Straitéiseach Comhshaoil agus ar an Ráiteas Tionchair Natura um Measúnú Cuí. Is é an sprioc creat beartais soiléir agus inbhuanaithe a chur i bhfeidhm ar féidir leis ról a bheith aige in aistriú na hÉireann chuig geilleagar ciorclach agus glan-nialais astaíochtaí gás ceaptha teasa.

I mí na Nollag d'fhoilsigh an Roinn Dréacht-Ráiteas Beartais ar Fhuinneamh Geoiteirmeach le haghaidh comhairliúcháin phoiblí, mar aon le Dréacht-Tuarascáil Timpeallachta ar Mheasúnú Straitéiseach Timpeallachta agus dréacht-Ráiteas Tionchair Natura um Measúnú Cuí. Is í an uaillmhian fhadtéarmach go ndéanfar fuinneamh geoiteirmeach a mheas mar chuid den bheartas náisiúnta san aistriú go todhchaí glan astaíochtaí nialasacha.

D'fhonn taighde éifeachtach a dhéanamh ar ár dtuiscint ar acmhainní nádúrtha geolaíochta na hÉireann, a mhapáil agus a fheabhsú agus chun cur le forbairt beartais ar fud an Rialtais, rinne Suirbhéireacht Gheolaíochta Éireann (GSI) na gníomhaíochtaí seo a leanas in 2021:

- INFOMAR: 8,483 ciliméadar cearnach a mhapáil chun 69% de chlár náisiúnta léarscáilithe ghrinneall na farraige a chur i gcrích.
- Clár Tellus: 9,080 ciliméadar cearnach chun 82% de shuirbhéireacht gheoifisiceach aerbheirthe na hÉireann a chur i gcrích.
- Mapáil Acmhainní Screamhuisce: fáil sonraí chun 32 Tuarascáil Abhantrach (Réigiún an Oirthir) a dhréachtú mar thaca le plananna Uisce Óil Uisce Éireann.

Thacaigh an Clár Taighde Geolaíochta le 40 tionscadal, lena n-áirítear 10

- dtionscadal nua trí chlár taighde €1.5m.

Críoch a chur le dhá stáisiún monatóireachta Thurlaigh/Screamhuisce le

- haghaidh monatóireacht fhadtéarmach.

Fodhromchla Geoiteirmeach/Dí-riosca: Críochnú druileála agus logáil dhá

- thollpholl domhain i nGleann na Madadh, Co. na Gaillimhe agus Gráinseach Ghormáin, Co. Bhaile Átha Cliath.

Athrú Cósta: Críochnaíodh léarscáiliú Innéacs Leochaileachta cósta bunaithe ar

- Gheolaíocht agus ar Chianbhraiteacht agus ar Athrú Cósta do chósta Chontae Bhaile Átha Cliath.

Áiríodh caibidil ar INFOMAR in The Coastal Atlas of Ireland (Cork University

- Press), buaiteoir Ghradam An Post do Leabhar na Bliana in 2021.

Ár dtimpeallacht a chosaint agus a athchóiriú trí ghiniúint dramhaíola a chosc agus a íoslaghdú, saol táirgiúil na n-ábhar agus na dtáirgí a úsáidimid a leathnú, dul i ngleic le coireacht dramhaíola agus truailliú agus deireadh a chur le nithe áirithe aonúsáide.

Lean an Roinn ar aghaidh ag seachadadh an Phlean Gníomhaíochta Dramhaíola do Gheilleagar Ciorclach in 2021. Áiríodh ar bhuaicphointí:

- Plaistigh bhoga a chur san áireamh ar an liosta caighdeánaithe náisiúnta míreanna atá inghlactha sa bhosca bruscair athchúrsála tirim measctha.
- Grúpa Oibre a bhunú chun feidhmchláir Náisiúnta um Dhramhaíl a Dhéanamh a fhorbairt do shruthanna tosaíochta dramhaíola sainaitheanta.
- Foilsiú na dTreoirínte Dea-Chleachtais nuashonraithe ag an EPA maidir le Pleananna Bainistíochta Acmhainní agus Dramhaíola a Ullmhú do Thionscadail Tógála agus Scartála.
- Roinnt forálacha a chuimsiú sa Bhille um Gheilleagar Ciorclach a cheadóidh do chuíchóiriú a dhéanamh ar fhógraí Fotháirgí agus ar iarratais Deireadh le Dramhaíl.

- Soláthraíodh breis agus €7.7m d'údarás áitiúla faoi Scéim Deontais Bearta Forfheidhmithe Dramhaíola na nÚdarás Áitiúil in 2021 chun tacú le hearcú agus coinneáil breis agus 150 foireann forfheidhmithe dramhaíola údarás áitiúil ar fud na tíre.
- Soláthraíodh €3 mhilliún de mhaoiniú, faoin Tionscnamh Frithdhumpála (ADI), in 2021 chun tacú le húdarás áitiúla ina n-iarrachtaí dul i ngleic le dumpáil mhídhleathach ar fud an Stáit. Roghnaíodh tionscadail tacaíthe bunaithe ar an tionchar a bhí acu ar cheithre phríomhchritéar - cosc, laghdú, forfheidmiú agus feasacht.

Mar fhreagra ar mhaolú ar shrianta Covid-19 agus ar an mbéim ar mhaireachtáil amuigh faoin aer, a rabhthas ag súil go spreagfadh sé leibhéil níos airde d'itheacháin amuigh faoin aer agus turasóireacht baile i rith an tsamhraidh 2021, agus chun tacú le hiarrachtaí frithbhruscair sa chomhthéacs sin, d'fhógair an tAire Ryan. soláthar aonuaire breise de €5m mar thacaí bruscair i mí Bealtaine. Den €5m a fógraíodh, cuireadh €4m ar leataobh chun tacú le Scéim nua Deontais Tacaíochta um Bonneagar Bruscair na n-údarás áitiúil, agus thacaigh an €1m eile le feachtas náisiúnta faisnéise in aghaidh an bhruscair/frithdhumpála a bhí ar siúl i rith an tsamhraidh 2021 agus leis an tionscnamh Picker Pals atá dírithe ar bhunscoileanna ar fud na tíre. Faoin scéim, cheannaigh agus shuiteáil údarás áitiúla breis agus 1,300 araid nua in 2021, lena n-áirítear breis agus 400 araid chliste. Ina theannta sin, lean an Roinn de thacú le roinnt clár a bhí ann cheana féin atá dírithe ar bhruscar a chomhrac, lena n-áirítear; an Scéim Deontais Feasachta Frithbhruscair agus Frithghraifítí; an feachtas Glantachán Earraigh Náisiúnta faoi stiúir An Taisce; agus an tionscnamh Gnó na hÉireann i gCoinne an Bhruscair.

Chaith 21 Údarás Áitiúil os cionn €20 milliún chun tacú leis an measúnú riosca agus le hobair leasúcháin líonta talún ar níos mó ná 70 láithreán ar fud na tíre in 2021. Is sean-líonta talún cathrach iad formhór na láithreán seo a d'fheidhmigh roimh rialúchán agus a bhfuil bearta innealtóireachta de dhíth chun cosaint a chinntiú don timpeallacht, aeir, agus cáilíocht uisce do phobail áitiúla. As seo, caitheadh iomlán de €14.7m do thionscadal leasúcháin Líonadh Talún Bhaile Chairdíf atá á dhéanamh ag Comhairle Contae Chill Dara. Ina theannta sin, thacaigh breis is €0.5 milliún le glanadh láithreán sciúradh díosail ag Údarás Áitiúla agus €0.5m breise le haghaidh glanadh suas suíomhanna bonn.

Cuireadh cosc ar sceanra plaisteach aonúsáide, plátaí, stáirreoirí, sofaí, bataí balún, agus maidí cadáis a chur ar mhargadh na hÉireann tríd an Treoir maidir le Plaistigh Aonúsáide a thrasú i mí Iúil. Bhain an toirmeasc seo freisin le cupáin polaistiréin leathnaithe aonúsáide agus le coimeádáin bia agus le gach táirge a raibh plaisteach ocsó-indíghrádaithe iontu. Ba chloch mhíle shuntasach é síniú na rialachán le haghaidh Scéim Tuairisceáin Taisce le haghaidh buidéal phlaisteacha agus cannaí alúmanaim i mí na Samhna mar go méadóidh seoladh na scéime seo in 2022 líon na mbuidéal agus na gcananna a bhailítear le haghaidh athchúrsála agus dá bhrí sin beidh níos lú ag dul chuig líonadh talún, loscadh nó bruscar.

Lean scéimeanna na hÉireann um Fhreagracht Léirithe Leathnaithe (EPR) ar aghaidh ag feidhmiú go rathúil, ag maoiniú bailiú agus cóireáil raon táirgí a bhfuil a ré caite lena n-áirítear pacáistiú, feithiclí, dramhthrealamh leictreach agus leictreonach, cadhnaí, boinn agus plaistigh feirme. Ag cloí lenár

gceanglais tuairiscithe náisiúnta agus Eorpacha, b'ionann scéimeanna EPR agus breis agus 1.285 milliún tona de tháirgí deireadh ré in 2021.

Acmhainn iascaigh intíre na hÉireann a chosaint agus a bhainistiú go hinbhuanaithe chun fíoracmhainneacht na hearnála a bhaint amach mar chatalaíoch don tsláinte agus don fholláine, don chuimsiú sóisialta agus d'fhorbairt óige.

Rinne an Roinn maoirsiú ar bhunú Chomhairle Chomhairliúcháin Slatiascaireachta na hÉireann (ACCI), ina bhfuil tromlach suntasach na gcomhlachtaí slatiascaireachta rannpháirteach, agus bhí an chéad chruinniú ann i mí Aibreáin 2021.

Seoladh Treochlár Beartais nua d'Iascach Intíre. Is í an chéad chéim í chun creat beartais a fhorbairt d'iascaigh intíre na hÉireann a dhíríonn ar chaomhnú agus ar bhainistíocht inbhuanaithe agus ar ár gcuidreamh leis an acmhainn luachmhar náisiúnta seo a athshamlú. Foilsíodh Plean Corparáideach Iascach Intíre Éireann 2021-2025, ina bhfuil fócas méadaithe ar chosaint, caomhnú agus bainistiú iascaigh.

Sprioc 3 - Cás-Staidéar

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2021

Cé: Gach teaghlach in Éirinn

Cad: Plaistigh bhoga a thabhairt isteach i mbosca bruscair measctha tirim in-athchúrsáilte an teaghlaigh

Cén áit: Ar fud na tíre

Athchúrsáladh níos lú ná an tríú cuid de dhramhaíl pacáistithe plaisteach na hÉireann in 2019. Táimid tiomanta dár bhfigiúr athchúrsála pacáistithe plaisteacha a mhéadú go 50% faoi 2025 agus 55% faoi 2030 de réir spriocanna athchúrsála an AE. Tá plaistigh bhog curtha leis an liosta athchúrsála tí anois de bharr dul chun cinn sa teicneolaíocht ag áiseanna athchúrsála na hÉireann, rud atá ina chéim shuntasach i dtreo na spriocanna seo a bhaint amach.

Chun cabhrú le feachtas a ardú ar an bhforbairt seo, mhaoinigh an Roinn feachtas cumarsáide náisiúnta, arna stiúradh ag na hOifigí Réigiúnacha um Pleanáil um Bainistiú Dramhaíola, chun a chur in iúl do shaoránaigh gur féidir gach dramhaíl pacáistithe plaisteacha - lena n-áirítear plaisteach bog - a chur i mboscaí athchúrsála tí na hÉireann, chomh fada mar go bhfuil sé glan, tirim, agus scaoilte. Bhain an feachtas le hionchur ó phríomhpháirtithe leasmhara, lena n-áirítear an tionscal dramhaíola, agus bhí sé ina phríomhfhócas ag an nGrúpa Straitéise Cumarsáide Dramhaíola a bhfuil an Roinn ina cathaoirleach air.

Fuair an feachtas clúdach forleathan thar raon leathan meán ar líne, clóite agus craolta. Is sampla é an tionscadal den tábhacht a bhaineann le comhoibriú éifeachtach ó phríomhpháirtithe leasmhara chun teachtaireacht shoiléir shofheicthe a sheachadadh don phobal agus is céim thábhachtach é chun cabhrú le ráta athchúrsála pacáistithe plaisteacha na hÉireann a mhéadú de réir ár dtiomantas atá leagtha amach i bPlean Gníomhaíochta Dramhaíola an Rialtais le haghaidh Geilleagar Ciorclach.

Spríoc 4

Nascacht agus cumarsáid den scoth a sholáthar

Tá nascacht dhigiteach náisiúnta agus idirnáisiúnta na hÉireann ríthábhachtach chun iomaíochas na hÉireann i margaí domhanda agus sa gheilleagar eolais agus faisnéise a chothabháil agus a fheabhsú, agus tacaíocht á tabhairt ag an am céanna chun todhchaí digiteach na hEorpa a mhúnlú. Soláthróimid ceannaireacht beartais dhigitigh agus cothóimid infheistíocht i mbonneagar cumarsáide ardcháilíochta agus san am céanna an fhiontraíocht dhigiteach agus an nuálaíocht a thiomáint agus an tsochaí dhigiteach a chur chun cinn ar an leibhéal náisiúnta, Eorpach agus idirnáisiúnta. Tá gá le bonneagar digiteach lúfar, freagrúil agus athléimneach chun tacú le forbairt an gheilleagair dhigitigh agus cothóidh cibearshláidáil fheabhsaithe iontaobh agus muinín i ngníomhaíochtaí ar líne agus tacóidh sé le claochlú digiteach ar mhaithe le gach saoránach, gnó agus pobal in Éirinn. Trí shochaí dhigiteach gigighiotáin agus lán-nasctha a chruthú, a chosnaíonn an saoránach agus iad ag úsáid seirbhísí agus feidhmchláir dhigiteacha, cuirfear chun cinn úsáid na seirbhísí digiteacha chun freastal ar riachtanais na sochaí, a chothóidh an nuálaíocht agus a fheabhsóidh cáilíocht shaolta na saoránach.

Spríoc 4: Nascacht agus cumarsáid den scoth a sholáthar

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2021

Ráta treá leathanbhanda teaghlaigh **93%** (lena n-áirítear leathanbhanda seasta agus soghluaiste) - meán an AE de 90%.

285,538 Áitreabh ar a rinneadh Suirbhé / Suirbhé ar siúl.

247,581 Áitreabh Deartha / á nDearadh.

117,964 Áitreabh ar a bhfuil Tógáil ar Siúl (lena n-áirítear feabhsúchán duchta, bearradh crann, fógra réamhsheolta).

66,127 Áitreabh le Tógáil Snáithín ar siúl.

Tá rochtain anois ag **77%** de **2.4 milliún** áitreabh ar leathanbhanda ardluais > 30 Mbps.

Chláraigh **60,153** duine le haghaidh nuashonruithe / EOlanna.

32,680 Áitreabh a fuair Pas.

Úsáideann **99%** den phobal Eircode - 30.5 milliún cuardach comhoiriúnaithe ar an uirlis ar líne Aimsitheoir Eircode.

54,466 Áitreabh ar Fáil le hOrdú / Réamh-Ordú.

BCPanna Poiblí Suiteáilte 267
BCPanna Poiblí Nasctha 245
BCPanna Poiblí Beo 234

Scoileanna Suiteáilte 182
Scoileanna Nasctha 99
Scoileanna Beo 99

Spríoc 4: Nascacht agus cumarsáid den scoth a sholáthar

Nascacht ardchaighdeán a chinntiú le gach áitreabh agus gnó in Éirinn, beag beann ar shuíomh, trí bhearta beartais agus trí chreat rialála a spreagann infheistíocht tráchtála agus trí thionscnaimh faoi stiúir an Rialtais.

Thar shaolré an Phlean Náisiúnta Leathanbhanda (PN), cuirfear leathanbhanda ardluais ar fáil do gach baile, scoil agus gnó in Éirinn, is cuma cé chomh iargúlta nó faoin tuath. Lean an Roinn ar aghaidh ag tacú le seachadadh an NBP agus ag déanamh monatóireachta ar a chomhlíonadh ar fud réimsí teicniúla, rialachais, comhlíonta, airgeadais agus tráchtála in 2021. As na 2.4 milliún áitreabh ar fud na hÉireann, bhí rochtain ag 77% d'áitribh ag deireadh 2021 ar ard-áitribh. - leathanbhanda luas níos mó ná 30 Mbps. Tabharfaidh Náisiúnta Leathanbhanda Éireann (NBI) aghaidh ar na háitribh eile trí idirghabháil Stáit an Phlean Leathanbhanda Náisiúnta. Rinne NBI dul chun cinn seasta i rith na bliana. Cuireadh tús le himscaradh snáithíní go déanach in 2020 agus an chéad snáithín chuig na naisc bhaile in Eanáir 2021. Faoi dheireadh 2021, bhí suirbhéanna críochnaithe nó ar siúl ar níos mó ná 285,000 áitreabh agus obair dheartha ar siúl nó críochnaithe ar níos mó ná 247,000 áitreabh. Bhí tógáil líonra ar bun do bheagnach 118,000 áitreabh faoi dheireadh 2021 agus bhí seirbhísí leathanbhanda ardluais ar fáil le hordú nó le réamhordú chuig breis is 54,000 áitreabh. Tugann NBI le fios go raibh rochtain ag beagnach 33,000 áitreabh ar nasc líonra a bhí ar fáil faoi dheireadh na bliana 2021 agus go raibh beagnach 5,000 áitreabh nasctha agus ag baint leasa as seirbhísí leathanbhanda ardluais. Lean an infheistíocht leanúnach i rolladh amach an NBP ag cruthú deiseanna fostaíochta le níos mó ná 1,200 duine fostaíthe go díreach agus go hindíreach ar Phlean Leathanbhanda Náisiúnta an Rialtais.

Tá Pointí Nasctha Leathanbhanda (BCPanna) mar phríomhghné den NBP chun leathanbhanda ardluais a sholáthar i ngach contae roimh rolladh amach an líonra snáithín chuig an líonra baile. Cuirfear an tseirbhís leathanbhanda ardluais ar siúl sna láithreacha seo trí chonarthaí soláthraithe seirbhíse arna mbainistiú ag an Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail do shuíomh atá ar fáil go poiblí agus ag an Roinn Oideachais do scoileanna. Faoi dheireadh 2021, bhí beagnach 270 Pointe Nasctha Leathanbhanda poiblí i bhfeidhm agus bhí os cionn 250 acu sin oscailte le haghaidh gnó. Tá siad seo lonnaithe in áiteanna a bhfuil tábhacht phobail leo lena n-áirítear ionaid phobail, moil leabharlainne, áiseanna spóirt áitiúla, láithreacha turasóireachta agus áiteanna poiblí eile. Ina theannta sin, bhí nasc suiteáilte i níos mó ná 180 scoil i suíomhanna iargúlta tuaithe agus cuireadh nascacht ardluais ar fáil do 99 de na scoileanna sin faoi dheireadh 2021.

Tá sé mar aidhm ag an Tascfhórsa Fón Póca agus Leathanbhanda réitigh a aithint ar easnaimh maidir le clúdach leathanbhanda agus fón póca agus imscrúdú a dhéanamh ar conas a d'fhéadfaí seirbhísí níos fearr a sholáthar do thomhaltóirí roimh thógáil iomlán agus rolladh amach an líonra atá beartaithe faoin NBP. Áiríodh leis an obair a rinneadh in 2021 freagairt ar na dúshláin a bhain le paindéim COVID-19 a bhaineann le spící láithreacha i dtrácht gutha agus sonraí. Rinne an Roinn go leor oibre ag obair go dlúth leis na cuideachtaí teileachumarsáide agus leis an gCoimisiún um Rialáil Cumarsáide (ComReg) chun nascacht leanúnach a chinntiú do dhaoine a bhíonn ag obair, ag idirghníomhú agus ag trádáil ar líne le linn na paindéime.

Feabhas a chur ar chibearshlándaíl agus ar athléimneacht na gcóras líonra agus faisnéise chun tacú le forbairt an gheilleagair dhigitigh agus an caighdeán is airde sa tsábháilteacht ar líne a sheachadadh i dtimpeallacht dhigitreach atá ag athrú go tapa.

Is í an Fhoireann Freagartha Teagmhais um Shlándaíl Ríomhairí laistigh den Lárionad Náisiúnta Cibearshlándaíla (NCSC) an croí-eintiteas freagartha cibearshlándaíla don Stát agus tá sí i gceannas ar fhreagairt do raon iomlán na n-eachtraí cibearshlándaíla sa Stát, lena n-áirítear teagmhais a bhaineann le slándaíl náisiúnta.

I mí Iúil, d'aontaigh an Rialtas roinnt beart forbartha cumais a chur i bhfeidhm don NCSC. Áiríodh leis na príomhbhearta, i measc nithe eile, líon iomlán foirne lánaimseartha an NCSC a mhéadú go 70 ar a laghad thar na 5 bliana amach romhainn agus an chéad tráinse de 20 foireann breise earcaithe faoi dheireadh 2022, rud a thugann an líon reatha go 45. Infheistíodh timpeall €2.7 milliún in 2021 ó laistigh de sholáthar Vóta reatha na Roinne chun córais an NCSC a uasghrádú roimh an méadú atá beartaithe ar líon na bhfoirne agus chun an NCSC a threalmhú agus a fheistiú.

Ceannaireacht beartais dhigitigh a sholáthar, an tsochaí dhigitreach a chur chun cinn go náisiúnta agus ar an leibhéal Eorpach agus idirnáisiúnta, ag tiomáint na fiontraíochta digití agus na nuálaíochta.

Tá cur chuige náisiúnta na hÉireann maidir le slándaíl líonraí cumarsáide leictreonaí ailínithe le Bosca Uirlisí Slándaíla 5G an AE. I mí na Samhna, d'aontaigh an Rialtas roinnt beart chun slándaíl na cumarsáide leictreonaí a fheabhsú, lena n-áirítear líonraí 5G, mar chreat trína ndaingneoidh Éire a líonraí cumarsáide leictreonaí den chéad ghlúin eile. D'fhormheas an Rialtas freisin cur chuige i dtreo srian a chur ar Dhíoltóirí Ardriosca (HRVanna) i mí na Samhna, agus tá obair ar bun chun reachtaíocht phríomha a dhréachtú chun cumhachtaí cuí a sholáthar don Aire chun a chinntiú nach féidir HRVanna a úsáid i gcodanna ríthábhachtacha nó íogaire den chumarsáid leictreonaíoch líonraí, i gcomhréir le Bosca Uirlisí Slándaíla 5G an AE.

Tugadh faomhadh an Rialtais i mí na Nollag do scéim ghinearálta na reachtaíochta príomhúla a sholáthraíonn an bonn reachtach do na Bearta Slándaíla Cumarsáide Leictreonaí, agus tá obair ar bun le hOifig an Ard-Aighne chun an dréacht-Bhille a thabhairt chun críche agus a thabhairt os comhair Thithe an Oireachtais. sa bhliain 2022.

Tar éis do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle an Rialachán um Chlár na hEorpa Digití (DEP) a fhormheas go luath in 2021, bhunaigh an Roinn grúpa comhordaithe náisiúnta idir-rannach agus ilghníomhaireachta chun cuspóirí an chláir a chur chun cinn agus chun faisnéis a scaipeadh ar gheallsealbhoirí. Chomhordaigh agus stiúraigh an Roinn caibidlíochtaí ar chéad trí chlár oibre an DEP agus ar chlár oibre Digiteach na Saoráide um Chónascadh na hEorpa (CEF2).

Tacú le An Post le leanúint ar aghaidh ag forbairt mar chuideachta Stáit thráchtála láidir agus dhinimiciúil, ag seachadadh a Phlean Straitéise a léiríonn cuspóirí an Rialtais agus a sheachadann líonra postóifigí inbhuanaithe náisiúnta a thairgeann raon seirbhísí ríomhthráchtála, airgeadais agus Rialtais.

D'fheidhmigh An Post go láidir in 2021 in ainneoin na ndúshlán a bhain le paindéim COVID-19 chomh maith leis an gcur isteach ó Brexit agus cur i bhfeidhm réimeas Custaim nua. Lean sé ar aghaidh ag soláthar seirbhísí tábhachtacha dá chustaiméirí agus príomhsheirbhísí Rialtais don phobal. D'athraigh sé a líonra miondíola trí tháirgí nua agus formáidí nua a sheachadadh – ó mhí an Mhárta, d'fhéadfadh custaiméirí Banc na hÉireann líonra An Post a úsáid le haghaidh seirbhísí aistarraingthe agus lóisteála i mbreis agus 900 oifig poist ar fud na tíre, agus An Post Money Mate - aip agus clár reatha. cuntas do leanaí 7-15 bliana d'aois – i mí Lúnasa.

In mí Aibreáin, bunaíodh Grúpa Idir-Rannach a scrúdaigh, mar chuid dá chuid oibre, an fhéidearthacht go gcuirfí seirbhísí breise Rialtais ar conradh trí An Post agus líonra oifigí an phoist. Tá tuarascáil an ghrúpa le cur faoi bhráid an Rialtais go luath in 2022.

Tugadh toiliú an Aire i mí na Nollag 2021 do An Post comhaontú léasa a dhéanamh le haghaidh ceanncheathrú cuideachta nua i bhfoirgneamh EXO sna dugthailte. Bhí an chuideachta tar éis a riachtanais tosaigh a oiriúnú don spás ceanncheathrú nua a ligfeadh sí ar léas chun cleachtais oibre chumaisc nua a chur san áireamh. Bhí an t-aistriú go dtí ceanncheathrú nua mar chuid de Straitéis agus de Phlean Claochlaithe 2017 An Post ar dtús. Fanfaidh Ard-Oifig an Phoist in úinéireacht phoiblí. Caomhnófar oidhreacht shaibhir chultúrtha an fhoirgnimh trí oibriú leanúnach na hoifige poist stairiúil agus an mhúsaeim ar urlár na talún. Déanfar athchóiriú ar na hurláir uachtaracha chun cóiríocht oifige a sholáthar do státseirbhísigh. Feidhmeoidh na hathchóirithe mar eiseamláir d'éifeachtúlacht fuinnimh feabhsaithe i bhfoirgnimh earnála poiblí atá íogair ó thaobh na hoidhreachta de. Tá An Post ag súil le bogadh go dtí an Ceanncheathrú nua níos déanaí in 2022.

Ó 2021 i leith tá a chuid seirbhísí á seachadadh ag an Lárionad Náisiúnta um Thaighde Digiteach (NDRC) trí Dogpatch Labs, atá lonnaithe i mBaile Átha Cliath agus a chomhpháirtithe moil réigiúnacha ag Poblacht na hOibre i gCorcaigh, an RDI Hub i gCiarraí agus Portershed i nGaillimh. Sheol sé Clár Luasaire nua a raibh os cionn 500 iarratasóir air, agus d'éirigh leis an aon cheann déag is airde an clár a chríochnú. Ar na cláir réigiúnacha bhí Réamh-Luasaire; Deireadh Seachtaine Bunaitheoir; Máistir-ranganna; agus Uaireanta Oifige, agus thacaigh siad seo uile le breis agus 4,000 fontraí

agus tógálaí éiceachórais le níos mó ná 250 bunaitheoir baineann treoraithe trí na cláir éagsúla. Rinne breis agus 1,000 iarratasóir iarratas ar Shraith Máistir-ranganna an NDRC in 2021, a chuimsigh tógálaithe éiceachórais ó 29 as 32 contae in Éirinn, níos mó ná 65 mol nuathionscanta Éireannacha agus idirnáisiúnta, chomh maith le dlíodóirí, cuntasóirí, agus ceannairí nuálaíochta ó gach cearn den domhan.

Maoirseacht a dhéanamh ar chreat ceadúnaithe Eircode agus tacú le húsáid mhéadaithe Eircode go háirithe san earnáil phoiblí.

Léirigh taighde neamhspleách in 2021 gur bhain 99% den phobal úsáid as Eircode agus go raibh aithne ag 83% ar a n-Eircode de réir cuimhne, méadú 10% ar na daoine a raibh aithne acu air de réir cuimhne in 2020. D'fhoilsigh an Phríomh-Oifig Staidrimh Roghchlár ar Thorthaí ó 'Our Lives Online', Suirbhé Pulse an Phríomh-Oifig Staidrimh, a léirigh, agus iad ag siopadóireacht ar líne, dúirt 95% de na freagróirí go n-úsáideann siad a n-Eircode. In 2021, sannadh 32,100 Eircode nua, arb ionann é sin agus méadú 27% ar 2020. Faoi dheireadh mhí na Nollag, bhí 1,948 eagraíocht gnó agus Gníomhaireachtaí Stáit ag ceadúnú Eircode laistigh dá gcórais ghnó agus oibríochtaí thar speictream leathan earnálacha, méadú de 27% ar 2020. In 2021 bhí os cionn 30.5 milliún cuardach comhoiriúnaithe ar uirlis ar líne Aimsitheoir Eircode, méadú 9.5% ar 2020. Ar an meán, bhí 2.5 milliún cuardach comhoiriúnaithe ar an Aimsitheoir gach mí. Cuireadh Eircodes ar an ngearrliosta do Ghradam Sármhaitheasa agus Nuálaíochta na Státseirbhíse in 2021 sa chatagóir Taighde, Anailísíocht agus Léargas.

Spríoc 4 - Cás-Staidéir

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2021

Cé: An Pobal i gCoitinne

Cad: Úsáid Eircode ag Clár Vacsaínithe FSS

Cén áit: Ar fud na tíre

Is iomaí cás inar úsáideadh Eircode sa fhreagairt ar an bpaindéim COVID-19.

Léirigh úsáid Eircode i gClárú Vacsaínithe COVID-19 FSS an chaoi a gcinntíonn bailíochtú sonraí ag an bhfoinse gur bailíodh agus go n-úsáidtear faisnéis cheart agus chruinn ar mhaithe le leas an phobail. Agus Tairseach Vacsaínithe FSS á úsáid, sholáthair duine an Eircode a úsáideadh chun an t-ionad vacsaínithe cuí a shainaithint trí úsáid a bhaint as geo-shuíomh Eircode chun an duine a sceidealú dá vacsaín, i.e., sa ionad ba chóngaraí dá dteach.

Oslaíodh an clárú ar líne an 15 Aibreán 2021 agus sa chéad 2 sheachtain clárúcháin, bhí Eircode fóraithe ag 98% den 260k duine a chláraigh tríd an tairseach poiblí a bhain lena gclárúchán. Faoin 11 Bealtaine 2021, bhí leathmhilliún duine tar éis clárú ag úsáid a n-Eircode ar an tairseach. Faoi dheireadh 2021 as an 3,933,209 duine a d'úsáid Tairseach Vacsaínithe FSS, bhí Eircode san áireamh le 70.54% díobh.

Cé: An t-Ealaíontóir Paul Galligan

Cad: Nasctha le leathanbhanda snáithíní ardluais NBP

Cén áit: Contae an Chabháin

Cheangail an t-ealaíontóir Paul Galligan as an gCabán a áitreabh le déanaí le líonra leathanbhanda ardluais an Phlean Náisiúnta Leathanbhanda (NBP) a d'oscail a ghailearaí do dheiseanna agus do lucht éisteachta nua ar líne. Sula raibh rochtain aige ar líonra snáithíní an NBP bhí deacracht ag Paul fiú ríomhphost a sheoladh agus fuair sé amach go raibh sé deacair iarracht a dhéanamh suíomh gréasáin a bhunú dá ghnó. Anois agus é faoi bhrú cnaipe is féidir leis a chuid oibre a uaslódáil chuig an idirlíon agus is tríd an idirlíon a dhéantar formhór a dhíolacháin anois. Trí bheith nasctha le líonra snáithíní an NBP mothaíonn Paul go bhfuil sé fíor-cheangailte anois leis an domhan. Bhí an NBP athraithe ó bhonn do Paul agus dá ghnó ag cuidiú lena chuid oibre teacht ar lucht féachana níos leithne.

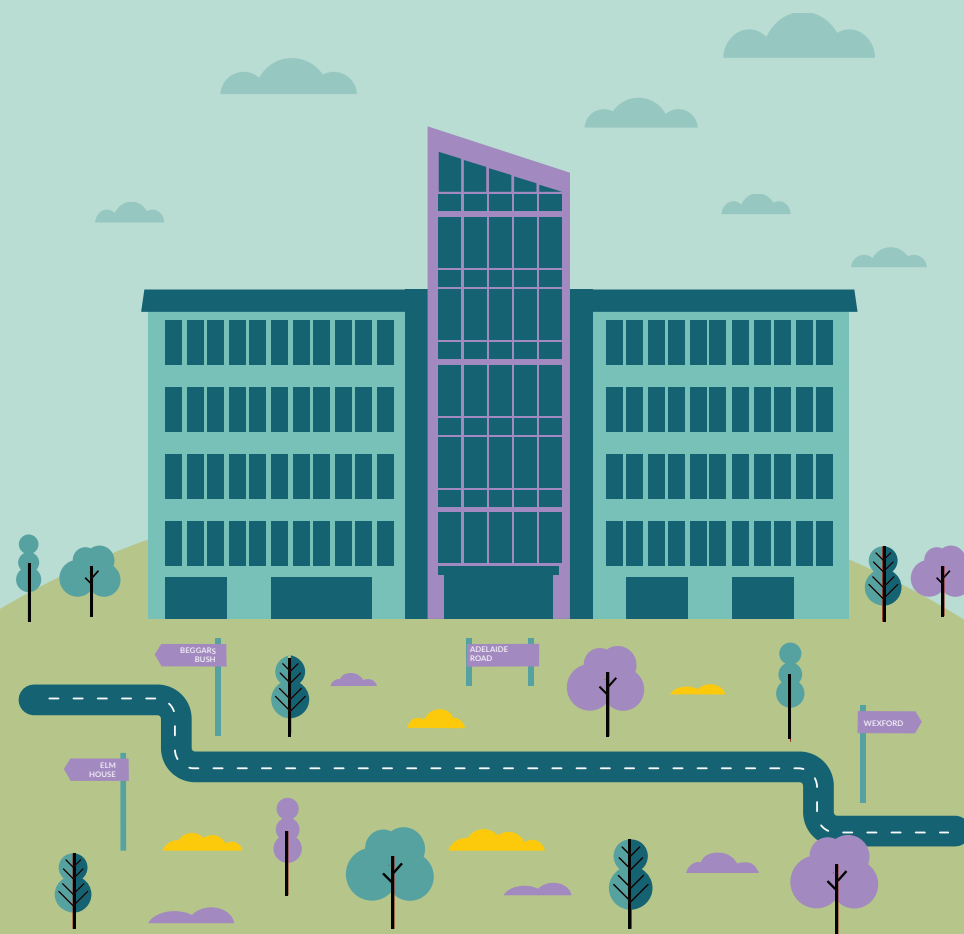

Spríoc 5

Rialachas agus rialáil aicme is fearr a chinntiú

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2021

Cuireann an Roinn agus a gníomhaireachtaí agus rialtóirí, ag obair le chéile, le forbairt shóisialta agus eacnamaíoch na hÉireann; éifeachtúlacht eacnamaíoch; iomaíochas; baint amach ár spriocanna um athrú aeráide agus forbairt réigiúnach chothromaithe. Tugann 14 Gníomhaireacht Stáit a oibríonn sna réimsí tráchtála, neamhthráchtála agus rialála tacaíocht dúinn i seachadadh ár sainordaithe. Trí chreat rialachais iomchuí a bheith ann, éascaítear an chothromaíocht riachtanach idir rialachas corparáideach agus nádúr neamhspleách go leor de na gníomhaireachtaí. Tá rialáil éifeachtach ag rialtóirí reachtúla nó ag an Roinn féin ina bhun-thaca do na hearnálacha a bhfuilimid freagrach astu. Tá an Roinn freagrach as a chinntiú go bhfuil an creat rialála láidir agus soiléir agus go bhfuil sé ag teacht leis an gcleachtas idirnáisiúnta is fearr.

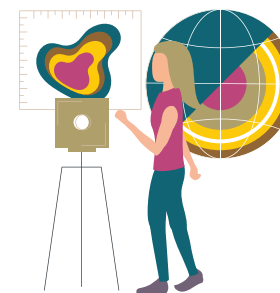
Spríoc 5: Rialachas agus rialáil aicme is fearr a chinntiú

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2021

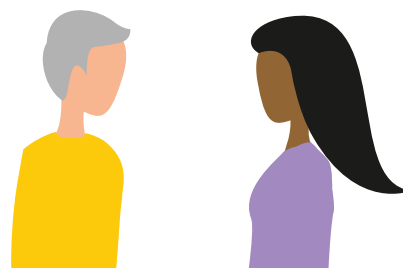
Síníodh an tAcht um Ghníomhú ar son na hAeráide agus um Fhorbairt Ísealcharbóin (Leasú) 2021 ina dhlí i mí Iúil.

Reáchtáladh Comhairliúchán Poiblí ar athdhearadh Scéim Oibleagáide um Éifeachtúlacht Fuinnimh na hÉireann agus foilsíodh cinní beartais maidir le dearadh scéime.

Bunaíodh an Oifig Rialaithe Geo-eolaíochta mar rialtóir aitheanta agus meas ar ghníomhaíochtaí geo-eolaíochta DECC i ndáil le peitríliam agus mianraí/mianadóireacht.

20 ionstraim reachtúil agus 9 bhfodhlí tugtha isteach ag an Roinn.

Ba í an mheán-chothromaíocht inscne i gcomhaltas fóna na gcomhlachtaí faoin Roinn ná 63% fireann agus 37% baineann.

Faomhadh d'infheistíocht €198.5m ag Bord na Móna agus €1.09 billiún ag BSL i bhfuinneamh in-athnuaite.

Spríoc 5: Rialachas agus rialáil aicme is fearr a chinntiú

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2021

Tá creat rialála na hÉireann láidir agus soiléir, ag teacht le hoibleagáidí an AE, leis an gcleachtas idirnáisiúnta is fearr agus cuireann sé cinnteacht, infheistíocht agus inbhuanaitheacht chun cinn, agus é ag seachadadh do dhaoine a chónaíonn in Éirinn.

Is athmhúnlú í an Treoir Leictreachais, cuid den Phacáiste um Fhuinneamh Glan, ar Threoir 2009/72/CE, a bhí mar chuid de Thríú Pacáiste Fuinnimh 2009 an AE agus a trasúodh thar an tréimhse go dtí 2015. In 2021, rinneadh dul chun cinn ar thrasúiomh maidir le heilimintí den Treoir nár trasúodh le IR 704/2020. Tá obair ar siúl chun na heilimintí eile den Treoir a thrasú, ag teacht le cur chuige céimnithe maidir lena trasú.

Bunaíodh an Oifig Rialaithe Geo-eolaíochta (GSRO) an 1 Eanáir 2021 mar chloch mhíle in atheagrú feidhmeanna geo-eolaíochta laistigh den Roinn. Lean GSRO ar aghaidh ag bainistiú gach ceadúnas taiscéalaíochta agus mianadóireachta peitriiliam agus mianraí agus gach gníomhaíocht ghaolmhar faoi na ceadúnais seo. In 2021 maidir le GSRO:

- Níor glacadh le haon iarratas nua ar údaruithe peitriiliam, ag teacht le gealltanas Chlár an Rialtais.
- Leanadh le rialáil agus monatóireacht a dhéanamh ar Thionscadal Díchoimisiúnaithe Limistéar Chionn tSáile.

- Bainistíodh an léas le haghaidh réimse gáis na Coiribe. Shásaigh táirgeadh gáis na Coiribe 29% d'éileamh gáis na hÉireann sa bhliain gháis 2020/2021 (Deireadh Fómhair 2020 go Meán Fómhair 2021), agus sholáthair gás allmhairithe tríd an bpointe iontrála Moffat an 71% eile.
- Eisíodh breis is 40 Teastas Kimberley chun diamaint gharbha a allmhairiú isteach in Éirinn..
- Bainistíodh 16 Léas/Ceadúnas Mianadóireachta Stáit agus 418 Ceadúnas Lorgaireachta.
- Eisíodh teastas dúnta mianaigh do Mhianach an Lisín, Co. Thiobraid Árann. Tipperary.
- Críochnaíodh measúnuithe scagthástála maidir le breis agus 140 poll druileála agus d'eisigh an t-aonad foilseachán nua freisin dar teideal "Seachas Sonraí Seismeacha a Fháil, a Thuairisciú agus a Aighneacht: Doiciméad Treorach um Thaiscéalaíocht Mhianraí."

Tá Comhlachtaí Stáit faoi choimirce na Roinne ag feidhmiú de réir dea-chleachtais rialachais chorparáidigh agus tacaíonn siad leis an Roinn chun a mandáid a sheachadadh.

In 2020, fógraíodh go raibh Bord na Móna le €1.6 billiún a thiomsú chun sraith tionscadal mór dírithe ar an aeráid a mhaoiniú thar a ghabháltas 200,000 acra. Ina measc seo tá sraith tionscadal gníomhaíochta aeráide ar scála mór, mar shampla fuinneamh gaoithe, gréine, stóráil ceallraí, bithmhais, gás in-athnuaite agus sócmhainní ar thaobh an éilimh le seachadadh sa deich mbliana seo. Faoi 2030, beidh Bord na Móna in ann fuinneamh in-athnuaite a sholáthar don tríú cuid de thithe na hÉireann.

In 2021 cheadaigh an tAire infheistíocht de €198.5m ó Bhord na Móna, i dtreo Chéim 2 d'Fheirm Ghaoithe Abhainn Fhine (Comhfhiontar le BSL) agus Feirm Ghaoithe Chluain Críon, a bhfuil sé d'aidhm acu araon a bheith ag feidhmiú faoi dheireadh an tsamhraidh 2022.

Tá BSL tiomanta do sprioc laghdaithe astaíochtaí eolaíocht-bhunaithe do 2030 i gcomhréir le Comhaontú Pháras agus a bheith glan-nialas faoi 2040. Shuiteáil ESB Networks breis agus 380,000 méadar cliste in 2021, rud a fhágann líon iomlán na méadar cliste a suiteáladh ó Mheán Fómhair 2019 go dtí 620,000, agus sheol BSL "Ionad Ilfhreastail", i gcomhpháirtíocht le Gníomhaireacht Fuinnimh Thiobraid Árann, chun breathnú i ndiaidh na bpríomhchéimeanna go léir d'iarfheistiú fuinnimh tí ó dhearadh iarfheistithe go críoch an tionscadail agus go n-íocfar maoiniú deontais SEAI.

Cheadaigh an tAire infheistíocht de €1.09 billiún ag BSL in 2021, lena n-áirítear comhfhiontair Céim 2 Feirm Ghaoithe Abhainn Fhine le Bord na Móna agus FuturEnergy Ireland, comhfhiontar €1.5 billiún le Coillte mar chuid de.

Baineann Cód Cleachtais 2016 um Rialachas Comhlachtaí Stáit le gach ceann de na Comhlachtaí atá faoi choimirce na Roinne.

Ag teacht le riachtanais an Chóid, síníonn an Roinn agus an Comhlacht ábhartha Comhaontú Maoirseachta nó Litir Ionchais Scairshealbhóraí. Déanann an Comhaontú Maoirseachta nó Litir Ionchais Scairshealbhóirí cur síos ar ról, freagrachtaí agus oibleagáidí an Chomhlachta.

Soláthraíonn na Comhlachtaí anailís mhionsonraithe airgeadais don Roinn ar bhonn míosúil lena n-áirítear ioncam, costais agus easnamh/barrachas. Comhdhlúthaítear an fhaisnéis seo ag deireadh na bliana agus foilsítear í i dTuascálacha Bliantúla na gComhlachtaí. Tionóltar cruinnithe ráithiúla rialta leis na Comhlachtaí. Tá 14 Comhlacht Stáit ag an Roinn - tráchtála, neamhthráchtála agus rialála - faoina coimirce. Leanadh ag díriú ar chur chuige comhsheasmhach agus comhtháite a sholáthar maidir le rialachas na gcomhlachtaí Stáit seo ar fud na Roinne le linn 2021. Le linn 2021, rinneadh 22 ceapachán ar Bhord Stáit, ar fir a bhí i 64% acu agus ba mhná iad 36%. Ar 31 Nollaig 2021, ba é an meán-chothromaíocht inscne i gcomhaltas fóna na gcomhlachtaí faoin Roinn ná 63% fireann agus 37% baineann. Tríd is tríd, faoi dheireadh na bliana, bhí ceithre chomhlacht (Iascach Intíre Éireann, SEAI, Gníomhaireacht Forbartha an Mhoil Dhigitigh agus an EPA) faoin Roinn tar éis sprioc an Rialtais de 40% ionadaíochta ban a bhaint amach i dtéarmaí comhaltá ar seirbhís, agus leanfar lena n-iarraichtaí aghaidh a thabhairt ar na comhlachtaí sin. nach bhfuil an sprioc bainte amach acu go fóill.

Cumarsáid agus Seirbhís do Chustaiméirí na Roinne

Oibríonn an Rannán Cumarsáide agus Caidreamh Meán (CMRD) chun tacú le feachtais agus gníomhaíochtaí cumarsáide an Rialtais láir. Oibríonn sé freisin chun seirbhís ghairmiúil cumarsáide den scoth a sholáthar don Roinn.

Inár gCairt do Chustaiméirí leagtar amach ár dtiomantas do sheirbhís ardchaighdeán do chustaiméirí.

In 2021 fuarthas 1270 fiosrúchán ó bhaill den phobal.

I gcás 807 díobh seo rinneamar an custaiméir a atreorú chuig an roinn, gníomhaireacht nó comhlacht ceart

D'fhreagair ár Roinn 463 acu

Eisíodh 53 de na freagraí seo déanach (thar 20 lá oibre) / eisíodh 410 in am.

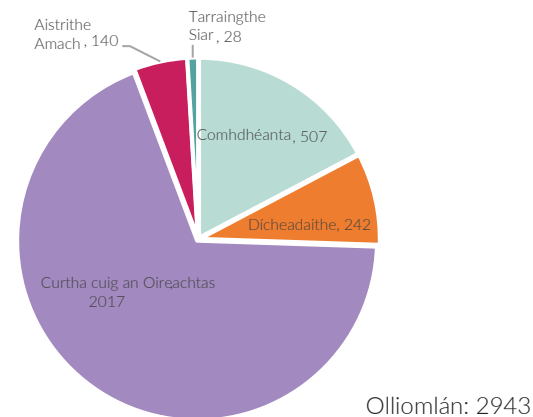
D'fhreagair ár bPreasoifig 568 fiosrú preasa thar raon ábhar.

Ár suíomh gréasáin – Tugadh cuairt ar ár suíomh gréasáin gov.ie - An Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide (www.gov.ie) breis agus 1.2 milliún uair in 2021, agus ba é Aimsigh Eircode an leathanach ba mhó mó a dtugtar cuairt air.

Ár leantóirí – Tháinig méadú breis agus 3000 ar ár leantóirí ar na meáin shóisialta in 2021, agus bhí breis agus 26,000 leantóir san iomlán thar 4 ardán: Twitter: 16,017 | Instagram: 1,399 | LinkedIn: 8,049 | Facebook: 1,384

Tharla an tuít leis an líon ab airde imprisean in 2021 nuair a fógraíodh faomhadh an Rialtais do théacs deiridh an Bhille um Ghníomhú ar son na hAeráide i Márta 2021, agus chonaic breis agus 98.5k duine an tuít.

Ceisteanna Parlaiminte a freagraíodh

Iarratais FOI & AIE - Próiseáladh 211 iarratas FOI agus 46 iarratas AIE le linn 2021.

Doiciméad Beartais agus Treoirínte um Nochtadh Cosanta

In 2021, bhí Beartas agus Treoirínte na Roinne um Nochtadh Cosanta ar fáil don fhoireann ar an Inlíon.

Aguisín I: Reachtaíocht 2021

Billí a achtaíodh in 2021:

An tAcht um Ghníomhú ar son na hAeráide agus um Fhorbairt Ísealcharbóin (Leasú), 2021

Ionstraimí Reachtúla a tugadh isteach in 2021:

19 n-ionstraim reachtúla a thug an Roinn isteach in 2021:

(Agus an tuarascáil á foilsiú, ní raibh leaganacha Gaeilge de na hionstraimí seo ar fáil)

I. R. Uimh.	Teideal
16 of 2021	European Union (Certain Minerals from Conflict Zones - Tin, Tantalum, Tungsten, their Ores, and Gold) (Supply Chain Obligations) Regulations 2021
102 of 2021	Control of Fishing for Salmon Order 2021
106 of 2021	EUROPEAN UNION (RESTRICTION OF CERTAIN HAZARDOUS SUBSTANCES IN ELECTRICAL AND ELECTRONIC EQUIPMENT) (AMENDMENT) REGULATIONS 2021
137 of 2021	Wireless Telegraphy (Further Temporary Electronic Communications Services Licences) (No. 2) Regulations 2021
174 of 2021	European Union (Gas Act 1976) (Environmental Impact Assessment) Regulations 2021
232 of 2021	Civil Law And Criminal Law (Miscellaneous Provisions) Act 2020 (Section 29) (commission For Regulation Of Utilities) (designation) Order 2021
233 Of 2021	Civil Law and Criminal Law (Miscellaneous Provisions) Act 2020 (Section 31) (commission For Regulation Of Utilities) (designation) Order 2021
238 of 2021	Civil Law and Criminal Law (Miscellaneous Provisions) Act 2020 (Section 29) (Inland Fisheries Ireland) (Designation) Order 2021
264 of 2021	Wireless Telegraphy (Liberalised Use and Related Licences in the 700 MHz Duplex, 2.1 GHz, 2.3 GHz and 2.6 GHz Bands) Regulations 2021
265 of 2021	Wireless Telegraphy (Third Generation and GSM Licence (Amendment) and Interim Licensing) Regulations 2021
278 of 2021	GENETICALLY MODIFIED ORGANISMS (DELIBERATE RELEASE) (AMENDMENT) REGULATIONS 2021
326 of 2021	EUROPEAN UNION (SINGLE USE PLASTICS) REGULATIONS 2021
333 of 2021	Control of Fishing for Salmon (Amendment) Order 2021
501 of 2021	Wireless Telegraphy (Further Temporary Electronic Communications Services Licences) (No. 3) Regulations 2021
516 of 2021	EUROPEAN UNION (SINGLE USE PLASTICS) (NO. 2) REGULATIONS 2021
529 of 2021	EUROPEAN UNION (RESTRICTION OF CERTAIN HAZARDOUS SUBSTANCES IN ELECTRICAL AND ELECTRONIC EQUIPMENT) (AMENDMENT) (NO. 2) REGULATIONS 2021
599 of 2021	SEPARATE COLLECTION (DEPOSIT RETURN SCHEME) REGULATIONS 2021
729 of 2021	Wild Salmon and Sea Trout Tagging Scheme (Amendment) Regulations 2021
732 of 2021	Salmon Rod Ordinary Licences (Alteration of Licence Duties) Order 2021
733 of 2021	Special Tidal Waters (Special Local Licences) (Alteration of Duties) Order 2021

Aguisín I: Reachtaíocht 2021

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2021

Fodhlíthe a tugadh isteach in 2021:

9 bhfodhlí a thug an Roinn isteach in 2021.

(Agus an tuarascáil á foilsiú, ní raibh leaganacha Gaeilge de na fodhlíthe seo ar fáil)

Fodhlí Uimh	Teideal
988, 2021	Conservation of Salmon and Sea Trout (Draft Nets and Snap Nets) Bye-law No. 988 of 2021
989, 2021	Angling Bye-law No. 989 of 2021
990, 2021	Conservation of Salmon and Sea Trout (Bag limits) Bye-Law No. 990 of 2021
991, 2021	Conservation of Salmon and Sea Trout (Catch and Release) Bye-Law No. 991 of 2021
992, 2021	Conservation of Salmon and Sea Trout (River Slaney) Bye-law No. 991 of 2021
993, 2021	Conservation of Salmon and Sea Trout (River Suir) Bye-law No. 991 of 2021
994, 2021	Conservation of Sea Trout Bye-law No. 991 of 2021
989, 2021	Conservation of Salmon and Sea Trout (River Suir) Bye-law No. 991 of 2021
CS 332, 2021	Conservation of Salmon and Sea Trout (Closed Rivers) Bye-Law No. C.S. 332 of 2021

Aguisín I: Reachtaíocht 2021

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2021

Anailís Tionchair Rialála

Teastaíonn Anailís Tionchair Rialála (RIA) maidir le reachtaíocht a bhaineann le hathruithe ar an gcreat rialála a fhorbairt, lena n-áirítear Treoracha agus Rialacháin an AE a thrasuíomh.

Scéimeanna Ginearálta/Cinn Billí tugtha chuig an Rialtas in 2021

Title of Bill	Ar cuireadh RIA i bhfeidhm?
An Bille um Rialáil Cumarsáide (Forfheidhmiú) (táthar ag súil go dtabharfar faoi bhráid an Rialtais é ag deireadh mhí na Nollag 2021)	RIA á fhorbairt

Aguisín II: Tuarascáil um Sholáthar Poiblí Glas 2021

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2021

I gcomhréir le Ciorclán 20/2019 Ag Cothú Úsáid Cúinsí Comhshaoil agus Sóisialta i Soláthar Poiblí, leagtar amach anseo thíos sonraí na gconarthaí soláthair ar luach níos mó ná €25,000, a síníodh sa bhliain féilire 2021, lena n-áirítear critéir ghlasa atá deartha chun a chinntiú go gcuirtear an táirge nó an tseirbhís ar fáil. Beidh tionchar laghdaithe aige ar an gcomhshaoil:

Bliain tagartha 2021	A. Líon iomlán na gconarthaí eisithe os cionn €25,000 de réir earnála tosaíochta	B. Luach iomlán na gconarthaí eisithe os cionn €25,000 de réir earnála tosaíochta	C. Líon iomlán na gconarthaí eisithe os cionn €25,000 de réir earnála tosaíochta a bhfuil SPG corpraithe acu	D. Luach iomlán na gconarthaí a eisíodh os cionn €25,000 de réir earnála tosaíochta a ionchorpraíodh SPG
Earnáil Tosaíochta				
Iompar	-	-	-	-
Tógáil	-	-	-	-
Fuinneamh	-	-	-	-
Seirbhísí Bia & Lónadóireachta	-	-	-	-
Táirgí agus Seirbhísí Glantacháin	-	-	-	-
Teocstílí	-	-	-	-
Trealamh TF	1	€67,453	-	-
Páipéar	-	-	-	-
Eile				
Seirbhísí Comhairliúcháin Creat le haghaidh Measúnuithe Comhshaoil	2	€248,097	2	€248,097
Iomlán	3	€315,550	2	€248,097

Aguisín III: Údaraithe Peitiriam

Bhí 27 údarú peitiriam ar marthain amhail an 31 Nollaig 2021. Chiuimsigh siad seo:

- 3 Léas Peitiriam
- 4 Ghnóthas Léasa
- 16 Cheadúnas Taiscéalaíochta (a raibh 2 cheann díobh faoi réir iarratais ar údarú leantacha)
- 2 Rogha Ceadúnaithe (a raibh 2 cheann díobh faoi réir iarratais ar údarú leantacha)
- 2 Cheadúnas um Lorgaireacht Peitiriam

Ní ghlacann an Oifig Rialaithe Geo-eolaíochta (GSRO) le hiarratais nua ar údaruithe peitiriam a thuilleadh, agus ní bheidh aon bhabhta ceadúnaithe ann amach anseo. Níl aon tionchar ag an reachtaíocht ar údaruithe atá ann cheana agus féadfaidh siad leanúint d'fheidhm a bheith acu maidir le dul chun cinn trí na céimeanna ceadúnaithe.

Appendix IV: Bodies under the aegis of the Department

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2021

Cumarsáids

Commission for
Communications Regulation

THE DIGITAL HUB

Fuinneamh

- Corparáid Náisiúnta Pheitriliam na hÉireann (INPC)

Gníomhú ar son na hAeráide agus an Comhshaol

Environmental Protection Agency

Acmhainní Nádúrtha

Iascach Iníre Éireann
Inland Fisheries Ireland

- An Bord Mianadóireachta.